

Euroopa Liidu Teataja

C 192



Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

54. aastakäik

1. juuli 2011

Teatis nr	Sisukord	Lehekül
	I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused	
	RESOLUTSIOONID	
	Regioonide Komitee	
	Täiskogu 90. istungjärg 11. ja 12. mail 2011	
2011/C 192/01	Regioonide Komitee resolutsioon „Toimetulek Vahemere riikides toimunud revolutsioonide mõju ja tagajärgedega”	1
	ARVAMUSED	
	Regioonide Komitee	
	Täiskogu 90. istungjärg 11. ja 12. mail 2011	
2011/C 192/02	Regioonide Komitee arvamus „ELi riigihankepoliitika ajakohastamine: Euroopa hanketuru tõhustamine”	4
2011/C 192/03	Regioonide Komitee arvamus „Kaasavat majanduskasvu ja säästvat arengut toetav ELi arengupoliitika – ELi arengupoliitika mõju suurendamine”	10

ET

Hind:
3 EUR

(Jätkub pöördel)

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekülg
2011/C 192/04	Regioonide Komitee aramus „Euroopa tõhusama katastroofidele reageerimise suunas”	15
2011/C 192/05	Regioonide Komitee aramus „Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks: toidu, loodusva- rade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamine”	20

III Ettevalmistavad aktid

Regioonide Komitee

Täiskogu 90. istungjärg 11. ja 12. mail 2011

2011/C 192/06	Regioonide Komitee aramus teemal „Ambitsioonika ELi poliitika kujundamine põllumajanduse kvali- teedikavade soodustamiseks”	28
2011/C 192/07	Regioonide Komitee aramus teemal „Piimapakett”	36



I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 90. ISTUNGJÄRK 11. JA 12. MAIL 2011

Regioonide Komitee resolutsioon „Toimetulek Vahemere riikides toimunud revolutsioonide mõju ja tagajärgedega”

(2011/C 192/01)

REGIOONIDE KOMITEE

piirkonna rahvaste püüdlustele ning väljendati komitee solidaarsust nende nõudmistega tõhusa demokraatia, poliitilise pluralismi, põhivabaduste ja inimõiguste austamise järele;

Valitsev humanitaarkriis

1. jälgib murega Vahemere lõunakalda riikides toimuvaid muutusi ja seal valitsevat ebakindlat olukorda ning toetab täielikult sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist reformiprotsessi, mis peaks kaasa tooma kõigi kõnealuste riikide tõelise demokraatia ja uue stabiilsuse ning tõelised võimalused piirkonna naistele ja meestele rahu ja heaolu loomiseks. Komitee väljendab kahetsust igasuguse vägivalga ja inimõiguste rikkumise pärast mõnes kõnealuse piirkonna riigis ning mõistab selle teravalt hukka ja kutsub Euroopa Liitu tungivalt üles täitma oma kohustusi ja toetama rahumeelset muutust ja demokraatia üleminekut;

2. väljendab muret põgenike liikumise pärast Põhja-Aafrika riikides toimunud sündmuste tulemusena, mis mõjutab otseselt piirkonnale lähemal asuvaid liikmesriike ja nende kohalikke kogukondi. Seepärast rõhutab komitee vajadust näidata viivitamata üles konkreetset solidaarsust ja anda vajalikku toetust, mida Euroopa Liit ja liikmesriigid lubasid Euroopa Ülemkogu 11. märtsi 2011. aasta deklaratsioonis ja Euroopa Ülemkogu 24.–25. märtsi 2011. aasta järeldustes;

3. tuletab meelde Regioonide Komitee eestseisuse 4. märtsi 2011. aasta deklaratsiooni,⁽¹⁾ milles avaldati toetust kogu

4. märgib samuti, et märkimisväärne arv inimesi saabub Euroopa Liitu majanduslikel, poliitilistel või sotsiaalsetel põhjustel. Komitee tunnistab, et mõned neist asuvad ümber piirkonnas valitseva eriolukorra tõttu ning et nende varjupaiga- või rahvusvahelise kaitse taotlus võib olla õigustatud. Komitee tuletab meelde, et varjupaigaõigus tagatakse muu hulgas põhiõiguste hartaga ning on rahvusvahelise õiguse kohaselt ELi ja liikmesriikide kohustus;

5. tunnistab, et poliitiline ja sotsiaalne ebastabiilsus Vahemere lõunakalda riikides koos repressiooni, mitmete sektorite majanduslike raskuste ja keskkonnaseisundi jätkuva halvenemisega on piirkonna sees ja piirkonnast väljapoole toimuva rahvaste rände peamine tõukejõud. Ränne tõenäoliselt jätkub, kuna üha rohkem inimesi põgeneb poliitiliste rahutuste ja vaesuse eest;

Vahetu vastus kriisile

6. toonitab vajadust vahetult ja kiiresti reageerida halvenevale humanitaarolukorrale, võttes arvesse asjassepuutuvate inimeste põhiõigusi ja individuaalset olukorda. Komitee leiab, et reageerimiseks on vaja ELi, liikmesriikide ning piirkondliku ja kohaliku tasandi asutuste kooskõlastatud lähenemisviisi, ning kordab, et kogu ELi linnade ja piirkondade kogemused eriolukordadele reageerimisel ning kodanikukaitses on ELi institutsioonide, asutuste ja liikmesriikide käsutuses. Nimetatud lähenemisviis peaks hõlmama ka organiseeritud kodanikuühiskonda, et kasutada ära inimestevahelisi kontakte asjaomastes riikides;

⁽¹⁾ CdR 113/2011.

7. kutsub üles tõelisele ja tegelikule solidaarsusele rändevoogudest kõige enam mõjutatud liikmesriikide ja kogukondadega aluslepingutes sätestatud tegevusliku ja finantsilise vastutuse õiglase jaotuse alusel kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 80. Komitee kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles jätkama kõnealuste meetmete kohandamist vastavalt muutuvale olukorrale, võttes arvesse sissearõnnanud või ümberasustatud kogukondade ja neile abi pakkuvate kogukondade vajadusi;

8. kutsub kõiki ELi kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles toetama koormuse jagamise tegevuskava, et aidata piirkonnast pärit põgenikel ümber asuda ja luua solidaarsusfond kriisist põhjustatud humanitaarprobleemide lahendamiseks, samuti selleks, et innustada nii liikmesriike käivitama liikmesriikide solidaarsuse põhimõttele tugineva mehhanismi, mis sätestati nõukogu direktiiviga 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel, et näidata Euroopa Liidu tõelist pühendumust solidaarsuse põhimõttele ja vastutuse jagamisele;

9. nõuab, et kuni erivahendite eraldamiseni kasutataks olemasolevaid rahalisi vahendeid eesmärgiga kiiresti mobiliseerida vahendid mõjutatud piirkondadesse, et tegeleda rändajate sissevoolust põhjustatud eriolukorraga;

10. soovib võtta hüvitusmeetmeid, et toetada eriolukorra tõttu kõige rohkem kannatanud piirkondi, et tasakaalustada tohutuid kaotusi ja negatiivset mõju kohalikule majandusele, eriti võtmesektorites, nagu turism ja kalandus;

11. soovib sellega seoses läbi vaadata nõukogu direktiivi 2001/55/EÜ, et selgemalt määratleda, mida mõeldakse sissearõnnajate massilise sissevoolu all, määratledes selle võimalusel sissearõnnajate arvu ja vastuvõtvate riikide elanikkonna suhtena;

12. rõhutab, et kõik liikmesriikide võetavad meetmed peavad olema kooskõlas ELi õigusaktidega ning järgima Schengeni *acquis*'d, millega tagatakse kodanike vaba liikumine ELi sees ning mis on seega Euroopa integratsiooni üks olulisi saavutusi, ning kaitsma ja põhilisi inimõigusi, nagu on kehtestatud rahvusvahelises õiguses ja ELi lepingutes, eelkõige põhiõiguste hartas;

13. tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekuid, mille eesmärk on kaitsta Schengeni süsteemi ühenduse tasandil, et tagada, et Schengeni süsteemi vastused väljaspool ELi toimuvatele sündmustele põhinevad läbipaistvatel, ühistel Euroopa reeglitel ega piira põhjendamatult piiriülest koostööd;

Pikaajaline vastus

14. on varasemast veelgi teadlikum pakilisest vajadusest töötada välja solidaarsusel ja vastutuse õiglasel jagamisel põhinev ühine sissearõnde- ja varjupaigapoliitika. Komitee rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid olema esmajärjekorras kaasatud seadusliku rände ja sissearõnnajate integreerimise poliitikasse;

15. nõuab tungivalt, et ebaseadusliku sissearõnde ja selle kõrvalmõjude, eelkõige inimkaubanduse vastu võitlemiseks tuleks mobiliseerida kõik jõupingutused. Komitee toetab tagasisivõtulepingute sõlmimist ELi ja asjaomase piirkonna riikide vahel ning kutsub üles vaatama läbi FRONTExi volitused ja rolli, et suurendada muuhulgas selle rahastamist, tehnilisi vahendeid ja inimressursse ELi piiride, sh Vahemere ranniku valvamiseks;

16. ühineb üleskutsetega vaadata läbi praegused varjupaigalaused õigusaktid, eelkõige mehhanism varjupaigataotlejate läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks, ning kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike jätkama tööd Euroopa ühise varjupaigasüsteemi täielikuks rakendamiseks. Komitee loodab, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet pakub rände juhtimisel väärtuslikku toetust sellega kõige enam kokku puutuvatele liikmesriikidele;

17. on veendunud, et vabadel ja õiglastel valimistel ja õigusi põhinevatel demokraatia ning tõhus ja demokraatlik kohalik ja piirkondlik haldus on nii asjaomaste riikide stabiilsuse kui ka poliitilise ja majandusliku arengu eeltingimused ning neil on otsustav roll kodanikele võimaluste loomisel nende oskuste ärakasutamiseks oma koduriigis;

18. rõhutab suutlikkuse suurendamise programmide praktilist kasu laienemise ja Euroopa naabruspoliitika kontekstis ning soovib – tuues konkreetse näitena kohalike omavalitsuste vahendi (*Local Administration Facility*) katseprogrammi⁽²⁾ – töötada välja samaväärsed algatused Vahemere lõunakalda riikide jaoks, et toetada nende suutlikkuse suurendamist kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

19. märgib rände ja arengupoliitika seost ning näeb piirkonnas vajadust töötada välja poliitikameetmed, millega toetatakse selliste majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste loomist, millega on võimalik tagada jätkusuutlik tulevik kohalikule elanikkonnale, vähendades seeläbi väljarändestaimuleid. Eelkõige peab komitee tingimata vajalikuks vähendada vaesust ja luua töökohti noorema põlvkonna jaoks ning kutsub seepärast üles täielikult ära kasutama ELi olemasolevaid vahendeid ja kogemusi, et toetada haridust ja kutseõpet asjaomastes riikides;

⁽²⁾ Regioonide Komitee teeb juba tihedat koostööd Euroopa Komisjoni ja kõnealuse katseprogrammi toetamisel, mis praegu piirdub kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega.

20. toonitab, et oluline on innustada kaubandust ja investeerimist kõnealustes riikides ning pakkuda mikrokrediitvõimalusi väikeettevõtete loomiseks. See on vahend, mille abil saavad need riigid suurendada oma majanduskasvu ja vähendada vaesust. Suurem kaubavahetus Põhja-Aafrika riikidega tooks kasu ka Euroopale, sest sellega kaasneks eurooplaste jaoks paljude uute töökohtade loomine ja ELi majanduskasvu suurendamine. Seepärast kutsub komitee üles tegema ühiseid jõupingutusi veel kõrvaldamata kaubandustõkete kaotamiseks;

21. on veendunud, et Vahemere Liidul võiks olla oluline roll rändeküsimuse ja rände tagajärgede käsitlemisel, juhul kui kõigil asjaosalistel on selleks vajalik poliitiline tahe ja vajalikud vahendid. Komitee rõhutab siinkohal Euroopa ja Vahemere piirkonna kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) panust, mille see saab anda, lihtsustades koostööd ja oskusteabe levitamist kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel. Komitee soovib ARLEMil olukorda hoolikalt kaaluda ja lisada oma prioriteetidesse asjakohased vastused toimuvatele sündmustele ning astuda vajalikke samme vastavalt oma pädevusvaldkonnale, et toetada aktiivselt asjaomaste riikide demokratiseerimisprotsessi;

22. märgib, et diplomaatilised suhted linna ja piirkonna tasandil saavad aidata edendada ja tugevdada käimasolevaid demokratiseerimisprotsesse, kaasata üldsust ja parandada suhteid inimeste ja valitsuste vahel;

23. kutsub Euroopa Komisjoni üles tagama, et selle tulevastes poliitikaalgatustes ⁽³⁾ pandaks alus kõikehõlmavate vastuste väljatöötamisele, sealhulgas tundlikkus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ja panuse suhtes, ning et sisserände- ja varjupaiga- ning välis- ja arengupoliitika täiendavaid sünergiaid arendataks tihedas koostöös kohaliku ja piirkondliku tasandiga;

24. teevad Regioonide Komitee presidendile ülesandeks esitada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, Euroopa Parlamendile, Euroopa Komisjonile, ELi eesistujariigile Ungarile, Euroopa Liidu välisteenistusele, ÜRO pagulaste ülemvolinikule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Vahemere Liidu kaaseesistujale ja sekretariaadile, Vahemere Liidu parlamentaarsetele assambleele ja ARLEMile.

Brüssel, 12. mai 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

⁽³⁾ Näiteks Euroopa naabruspoliitika läbivaatamine, aastaaruanne rände- ja varjupaigalaste küsimuste kohta, teatis suurema solidaarsuse kohta Euroopa Liidus, teatis arengut soodustava rände ja liikuvuse kohta ning rände suhtes võetud üldine lähenemisviis.

ARVAMUSED

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 90. ISTUNGJÄRK 11. JA 12. MAIL 2011

Regioonide Komitee arvamus „ELi riigihankepoliitika ajakohastamine: Euroopa hanketuru tõhustamine”

(2011/C 192/02)

REGIOONIDE KOMITEE

- avaldab heameelt, et komisjon käsitleb VKEsid ELi majanduse selgroona, ning on arvamusel, et VKEde hea juurdepääs hankemenetlustele on tööhõive säilitamise seisukohast põhimõttelise tähtsusega. Seepärast on oluline, et võimalikult suurel määral kõrvaldatakse tõkked, mis takistavad VKEsid hankelepingutele kandideerimast;
- soovib komisjonil edendada riigi tasandil pakkujatel nn hankepasside taotlemise võimalust (soovitatavalt elektroonilise registreerimissüsteemi kujul) ning ühtlustada nende sisu ja kasutamist. Pass tõendab, et ettevõtjal on kinnitused ja tõendid, mille esitamist hankijad hankemenetluste puhul tihti nõuavad. Esitades ühekordse taotluse passi saamiseks, ei ole ettevõtjal vaja ikka ja jälle esitada samu kinnitusi ja tõendeid. See on suur aja ja ressursside kokkuhoid, kui ettevõtja osaleb hankemenetlustes tihti;
- peab väga oluliseks võimalust saavutada hangete abil eesmärke, mis on seatud innovatsiooni, sotsiaal-, säästvuse ja keskkonna valdkonnas. Nende eesmärkide saavutamist piirab kriteerium, mille kohaselt pakkujatele esitatud nõudmised ja soovid peavad olema seotud lepingu esemega. Seepärast ei tohiks seost lepingu esemega sätestada kui tingimust.

Raportöör	Henk KOOL (NL/PES), Haagi linnavalitsuse liige
Viitedokument	Roheline raamat ELi riigihankepoliitika ajakohastamise kohta: Euroopa hanketuru tõhustamine
	KOM(2011) 15 lõplik

I MÄRKUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa Komisjon avaldas dokumendi „Roheline raamat ELi riigihankepoliitika ajakohastamise kohta: Euroopa hanketuru tõhustamine”, milles ta pöörab tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning teiste hankijate seisukohtadele, mis puudutavad kulude kokkuvõtte, ajakohastamist, selgitamist ja riigihankedirektiivide lihtsustamist;

2. on ühelt poolt arvamisel, et direktiiv 2004/18/EÜ (edaspidi „direktiiv”) on oma alljaotustes liiga üksikasjalik ning soovib komisjonil direktiivi lihtsustada, kus see on võimalik;

3. soovib teiselt poolt anda direktiivi kohta selgitusi seal, kus see on vajalik. Euroopa Kohus on täpsustanud direktiivi olulistest punktides. Komitee peab väga soovitavaks, et kodifitseeritakse õiguspraktika tähtsaimad õigussätted ilma neid rangeks muutmata. Komitee rõhutab, et hankemenetluse kohustust ega seega ka läbipaistvuskohustust ei tohiks kohaldada B-teenuste, toetuste, maatehingute ja piirmäärade allapoole jäävate lepingute puhul, kui tegemist ei ole piiriüleste huvidega;

4. peab nii hankijate kui ka turuosaliste professionaalsuse edendamist oluliseks teguriks optimaalselt toimiva siseturu saavutamisel. Komitee soovib komisjonil (lasta) rajada riiklikud tippkeskused ja Euroopa tippkeskuste katusorganisatsiooni või nende võrgustiku. Need tippkeskused tuleks luua juba olemasolevates riiklikes raamistikutes. Sellised tippkeskused võivad abistada hankijaid ka eesmärkide elluviimisel sellistes valdkondades nagu innovatsioon, hankemenetlustes sotsiaalsete aspektidega arvestamine, säästvus ja keskkond. Tippkeskuste kasutus ei tohiks olla kohustuslik. Kohalikel omavalitsustel peaks selles küsimuses olema valikuvabadus;

II SOOVITUSED

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKE)

5. avaldab heameelt, et komisjon käsitleb VKEsid ELi majanduse selgroona, ning on arvamisel, et VKEde hea juurdepääs

hankemenetlustele on tööhõive säilitamise seisukohast põhimõttelise tähtsusega. Seepärast on oluline, et võimalikult suurel määral kõrvaldatakse tõkked, mis takistavad VKEsid hankelepingutele kandideerimast;

6. peab oluliseks, et ettevõtete kulud hankemenetluses osalemiseks oleksid nii madalad kui võimalik. Seepärast nõustub komitee komisjoni ettepanekuga piirduda nii palju kui võimalik ettevõtte enda kinnitustega ja nõuda originaaldokumentide esitamist üksnes väljavalitud taotlejatel või võitnud pakkujatel;

7. soovib komisjonil edendada riigi tasandil pakkujatel nn hankepasside taotlemise võimalust (soovitavalt elektroonilise registreerimissüsteemi kujul) ning ühtlustada nende sisu ja kasutamist. Pass tõendab, et ettevõtjal on kinnitused ja tõendid, mille esitamist hankijad hankemenetluste puhul tihti nõuavad. Esitades ühekordse taotluse passi saamiseks, ei ole ettevõtjal vaja ikka ja jälle esitada samu kinnitusi ja tõendeid. See on suur aja ja ressursside kokkuvõtte, kui ettevõtja osaleb hankemenetlustes tihti. Selline hankepass oleks kehtiv teatud perioodi jooksul, kuna asjaomaste tõendite kehtivusaeg on piiratud, ning see tuleb kasuks passi usaldusväärsusele. Mõningates kohtades on selline süsteem praegu juba piirkondlikul tasandil olemas ja see on end õigustanud. Juba oma olemuselt ei tohiks nn hankepassid tuua endaga kaasa olulisi kulusid;

8. on seisukohal, et hankijate lepingute mittevajalik koondamine ja eri liiki lepingute koondamine ei ole soovitatav, kuna suuremate lepingute puhul võivad kehtida rangemad kriteeriumid. Seepärast soovib komitee Euroopa Komisjonil suurendada teadlikkust sellest VKEsid mõjutavast probleemist ning rõhutada lepingu osadeks jaotamise olulisust seletuskirjas või asjakohases poliitilises dokumendis;

9. on arvamisel, et VKEdele tuleb kasuks, kui oleks rohkem võimalusi läbirääkimistega hankemenetluse kasutamiseks. See menetlus pakub nii hankijatele kui ka pakkujatele teatud määral paindlikkust. VKEd keskenduvad nimelt peamiselt oma toote või siis teenuse tundmisele, mitte hankemenetlusele. Komitee kutsub komisjoni üles võimaldama läbirääkimistega menetluse kasutamist tavamenetlusena. Seda tuleks reguleerida direktiivi 2004/17/EÜ (kommunaalteenuste direktiiv) eeskujul, milles hankijad valivad vastava hankemenetluse jaoks kõige asjakohasema menetlusvormi. Komitee soovib lihtsustada kõiki paral-leelseid menetlusi;

10. arvab, et praegune piiratud hankemenetlus võib asetada VKEd halvemasse olukorda. Piiratud hankemenetluse esimeses, kvalifitseerimise etapis võib praegu esitada ainult ettevõtet puudutavaid nõudmisi ja soove. Kvalifitseerimismõõdet puudutavad tavaliselt küsimusi ettevõtja varasemate töötulemuste kohta ja tema kogemuste kohta projektide elluviimisel. Üldiselt on suured ettevõtted teostanud rohkem projekte kui VKEd. Tänu sellele on suurtel ettevõtetel võimalik esitada enam eelnevaid lepinguid ja seega on neil suuremad võimalused valituks osutada. Seepärast soovib komitee lubada piiratud hankemenetluse esimeses etapis (teatud) hindamiskriteeriumite hindamist;

Paindlikkus

11. soovib võimaldada hankemenetlustes suuremat paindlikkust;

12. mainib, et riigihankeõigus on keerukas ja pakkuja võimalused parandada pakkumustes sisalduvaid puudusi on piiratud. Selle põhjuseks on muu hulgas (riiklik) kohtupraktika ja hankijate valikud asjaomastes hankedokumentides. Seepärast soovib komitee kas uues direktiivis või selle seletuskirjas täpsemalt selgitada, milliseid puudusi pakkujad võivad kõrvaldada ja millised täiendused või siis muutused on lubatud;

13. on seisukohal, et hankijal võib tekkida vajadus viia pakkuja küsimustest lähtuvalt hankemenetluse jooksul lepingusse sisse muudatusi või kohandusi. Praeguse korra kohaselt tuleb lepingu märkimisväärse muutmise korral hange peatada ja välja kuulutada uus hange. Seepärast soovib komitee luua lihtsa viisi, kuidas hankijad saaksid oma lepinguid muuta, näiteks avaldades ametliku paranduse ja pikendades veidi pakumuste esitamise tähtaega;

14. mainib, et teostamise käigus võib selguda, et hankijal on jäänud kahe silma vahele mingi aspekt, mida ta sooviks muuta, ent mida ei saa nimetada ettenägematuks ja hädavajalikuks. Komitee peab seepärast soovitavaks täiendavaid töid käsitleva sätte leevendamist. Nii näiteks võiks olla lubatud anda algele lepingupartnerile teatud protsent lepingust täiendava tööna, ilma et oleks kohustust täita direktiivi artiklis 31 esitatud tingimusi;

15. kutsub komisjoni üles lisama uude direktiivi palju paindlikuma raamlepingute korralduse. Raamlepinguid tuleks reguleerida kommunaalteenuste direktiivi eeskujul. Lepingu kestus ning tingimus, et raamlepingu raames võib olla kaks tarnijat üksnes erandjuhtudel, on mittevajalikud sätted, mis tuleks välja jätta;

Innovatsiooni, sotsiaalsete aspektidega arvestamise, säästvuse ja keskkonna edendamine hangete kaudu

16. väljendab heameelt, et komisjon pühendab rohelises raamatus tähelepanu eesmärkide saavutamisele keskkonnakaitse, sotsiaalse kaasatuse edendamise, puudega inimeste jaoks juurdepäätavuse parandamise ning innovatsiooni edendamise valdkonnas;

17. rõhutab, et Euroopa 2020. aasta strateegia õnnestumine sõltub otsustaval määral sellest, kuidas kohalikul ja piirkondlikul tasandil õnnestub ellu viia juhtalgatustes eesmärgiks seatud uued innovaatilised lahendused. Uued innovaatilised tavad ei sünni iseenesest. Euroopa hanke-eeskirjade ajakohastamine peab andma kohalikele omavalitsustele ja teistele riiklikele osalejatele võimaluse kiiremaks strateegiliseks tegutsemiseks ja uute lahenduste loomiseks;

18. rõhutab, et hanke-eeskirjade ajakohastamisega peab kaasnema avaliku halduse rolli suurendamine innovatsiooni edendamisel. Tuleb luua tingimused ka suurtele, mitmeid miljoneid eurosid maksvatele arendusprojektidele, millega vastatakse keerukatele ühiskondlikele väljakutsetele ja mis oma olemuselt on riske võtvad ühendused. Neisse ühendustesse peab kohalikul omavalitsusel või muul avalikul osalejal olema võimalik koondata oma kulul vajalik oskusteave ettevõtetelt ja teistelt osalejatelt. Tavapärases hankemenetluses on see keeruline ja isegi võimatu. Kui luuakse midagi täiesti uut, peab vaatamata hanke-eeskirjadele olema võimalik läbivõimist teel koondata erinevaid osalejaid ja tagada eelkõige väikeste ettevõtete osalemine;

19. peab väga oluliseks võimalust saavutada hangete abil eesmärgi, mis on seatud innovatsiooni, sotsiaal-, säästvuse ja keskkonna valdkonnas. Nende eesmärkide saavutamist piirab kriteerium, mille kohaselt pakkujatele esitatud nõudmised ja soovid peavad olema seotud lepingu esemega. Seepärast ei tohiks seost lepingu esemega sätestada kui tingimust. Hankijad võivad siis ise otsustada, kas nad loobuvad nende aspektide puhul seosest lepingu esemega ja milliseid kriteeriume nad kasutavad, kuna olud on liikmesriigiti erinevad. Komitee soovib kaasata see aspekt uude direktiivi;

20. nõustub Euroopa Komisjoniga, et ametiasutused saavad aidata oluliselt kaasa Euroopa 2020. aasta strateegia strateegiliste eesmärkide saavutamisele, kasutades oma ostujõudu, et korraldada selliste asjade ja teenuste hankeid, millel on suurem ühiskondlik väärtus, näiteks soodustades innovatsiooni või säästes keskkonda ja võideldes kliimamuutuste vastu, vähendades energiatarbimist, parandades tööhoivet, rahvatervist ja sotsiaalseid tingimusi või edendades võrdsust, parandades ebasoodsas olukorras olevate rühmade kaasatust. Tuleb leida tasakaal eelnimetatud eesmärkide, objektiivsuse ja mittediskrimineerimise vahel, et tagada õiglane konkurents, mis annaks VKEdele hangetes osalemiseks võrdsed võimalused. Lisaks peaks kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel olema võimalik sõnastada

oma hangetes rangemaid kriteeriume kui ELi miinimumeeskirjad, seadmata ohtu vaba konkurentsi. Komitee kutsub siiski komisjoni üles jätma uues riigihankedirektiivis hankijatele teatav valikuvabadus. Seda on võimalik saavutada nii, et nõutakse ametiasutustelt teatud ühiskondliku väärtusega teenuste edendamist oma hangetes, kuid jäetakse samal ajal neile võimalus valida etteantud alternatiivide hulgast üks või mitu varianti;

21. soovib komisjonil suurendada teadlikkust ja luua uusi viie, et edendada ELi tasandil pikaajaliselt töötute, puuetega inimeste ja praktikantide töölevõtmist. Nii võivad hankijad soovi korral lisada hankedokumentidesse hindamiskriteeriumi või rakendamise tingimustena sätte, et lepingu saanud ettevõtte peab kasutama teatud protsendi lepingu väärtusest kõnealuste sihtrühmade kaasamiseks, seda kas lepingu täitmisel või mujal oma ettevõttes. Sellised tingimused peavad jääma ELi tasandil vabatahtlikuks ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad jätkuvalt võimaldama maksimaalset paindlikkust, et täpsustada hankes taotletavad erinevad tegevuspoliitilised eesmärgid, keskendudes ühtlasi parima hinna ja kvaliteedi suhte tagamisele;

22. peab majanduslikult soodsaima pakkumuse kriteeriumi väga sobivaks vahendiks eesmärkide saavutamisel innovatsiooni, hankemenetlustes sotsiaalsete aspektidega arvestamise, säästvuse ja keskkonnakaitse valdkonnas. Komitee vastab eitavalt komisjoni küsimusele, kas madalaima hinna hindamiskriteerium tuleks teatud kategooriates kaotada. Ka madalaima hinna hindamiskriteeriumi puhul võivad nimetatud eesmärgid olla olulised, nimelt miinimumnõuete kujul. Hankijatel peab siin lepingust olenevalt olema võimalus valida. Lisaks on hankijatele tihti seatud ka kokkuhoiu saavutamise eesmärgid ja hindamiskriteeriumi valiku kaalumisel tuleb ka sellega arvestada;

23. märgib, et hankijatel ei ole alati võimalik kontrollida nõuete täitmist kogu tarneahela ulatuses. Nii näiteks on väga raske kontrollida, kas kolmandas riigis toimivas tootmisprotsessis kasutatakse laste tööjõudu. Komitee kutsub komisjoni üles selle probleemiga tegelema;

Uued menetlused

24. soovib uude direktiivi mõnede uute menetluste lisamist. See puudutab nn A-teenuste turgu, kodanikuvaliku mudelit ja menetlust tugevalt kõikuvate hindadega lepingute jaoks;

25. A-teenuste turg. B-teenuste suhtes toimib süsteem teatud liikmesriikides järgmiselt: üldist raamlepingut välja ei kuulutata, ent iga üksikleping avaldatakse nn (digitaalsel) turul. Sellel turul on niisiis väga palju erinevaid üksiklepinguid. Huvitatud võivad reageerida igale üksiklepingule. Iga lepingu kohta koostatakse

pakutud hinnast lähtuv pingerida. Viie kõige madalama hinnaga pakkumuse esitajate puhul vaadeldakse seejärel kvaliteediaspekte ja langetatakse otsus. Viiest pakkumusest majanduslikult soodsaima hinnaga pakkumuse esitanud pakkuja saab lepingu. A-teenuste turu eelis on see, et kõnealune süsteem suurendab füüsilisest isikutest ettevõtjate võimalusi. Tehakse ettepanek luua samalaadne süsteem ka A-teenustele.

26. Kodanikuvaliku mudel. Nn kodanikuvaliku mudel on menetlus, mis pakub lahenduse lepingute puhul, kus on oluline kodanike vabadus valida ise sobiv ettevõtte. See on muu hulgas tähtis isikuteenuseid puudutavate lepingute puhul. See on süsteem, mille puhul raamleping antakse kõigile pakkujatele, kes vastavad kvaliteedinõuetele ja nõustuvad hankija kehtestatud (maksimaalse) hinnaga. Seejärel valib kodanik, millisest asutusest ta soovib isikuteenust saada.

27. Kõikuva hinna menetlus. Mõnel turul, nagu näiteks energiaturul, on tegemist kiiresti kõikuvate hindadega. Vastavasisuliste lepingute puhul on soovitatav, et kaebuse esitamise tähtaeg oleks nii lühike kui võimalik. Pakkujate pakkumused lähtuvad nimelt energiahinnast pakkumuse esitamise päeval. Komitee soovib lisada uude direktiivi sätte, et selliste turgude jaoks kehtib kaebuse esitamise kohandatud tähtaeg.

Piirmäärade muutmine

28. avaldab heameelt selle üle, et komisjon käsitleb piirmäärade muutmise küsimust. Komitee soovib enne uute piirmäärade kehtestamist uurida, milliste piirmäärade puhul on tegu piiriülese huviga. See tähendaks praegu asjadele ja teenustele kohaldatavatest piirmääradest märkimisväärselt kõrgemate määrade kehtestamist. Kui on alust arvata, et välismaa ettevõtted ei ole lepingust huvitatud, võivad hankijad hoida kokku kulud, mis kaasnevad hanketeate avaldamisega kogu ELis. Komitee on arvamusel, et vajadust märkimisväärselt kõrgemate piirmäärade järele tuleks arvestada kõigis WTO riigihangete lepingu üle peetavates uutes läbirääkimistes;

Läbipaistvuse põhimõte

29. Üldine: mitte alati ei ole selge, kas tegu on piiriülese huviga. See nõuab paljudel juhtudel turu-uuringuid, millega omakorda kaasnevad lisakulud hankijatele. Vaja oleks selgitust, mis annaks hankijatele enam kindlust küsimuses, mida tuleb mõista „piiriülese huvi” all. Seepärast soovib komitee komisjonil koostada nimekiri teemadest või turgudest, mille puhul tuleb arvestada piiriülese huviga. Seejuures tuleks ka teha vahet, kas see kehtib terve liikmeriigi või üksnes piiriäärse piirkonna suhtes.

30. Komitee vastab eitavalt komisjoni küsimusele, kas hankijatel peaks olema kohustus koostada tehnilised kirjeldused suure väärtusega lepingute puhul kahes keeles või võtta vastu võõrkeelseid pakkumisi. See suurendaks oluliselt halduskoormust ning tõenäoliselt oleks tulemuseks väga väike välismaiste pakku-miste osakaal.

31. Lepingud allpool Euroopa piirmäärasid: komitee on arva-musel, et Euroopa piirmääradest allapoole jäävaid lepinguid ei peaks liigitama piiriülesteks. Praegune praktika näitab, et lepin-gute puhul, mis ulatuvad üle Euroopa piirmäärade, osalevad välismaalt pärit kandidaadid hangetes üksnes väga harva. Komitee soovib komisjonil viia läbi uurimus, mis peaks näitama seda suundumust arvudes. Sellest lähtuvalt võib otsus-tada, kas on üldlase mõttekas liigitada allapoole Euroopa piir-määri jäävad lepingud piiriülesteks.

32. Reguleerimisalast väljajäetud lepingud: ei ole selge, mil määral kehtib läbipaistvuse põhimõte reguleerimisalast välja-jäetud lepingute puhul. Teatud erandite puhul on see iseenesest-mõistetavam, nt teenuste kontsessioonide puhul. Teiste erandite puhul, nagu näiteks töölepingud ja maatehingud, ei tohiks läbi-paistvuse põhimõtte kehtida. Komitee palub komisjonil selgi-tada, milliste erandite puhul läbipaistvuse põhimõtte kehtib.

33. B-teenused: komitee soovib, et läbipaistvuse põhimõte ei peaks kehtima nendele B-teenustele, mis lisati B-teenuste nimekirja pärast A- ja B-teenuste nimekirjade läbivaatamist, ning teeb komisjonile ettepaneku lisada see säte uude direktiivi.

A- ja B-teenuste eristamise muutmine

34. kutsub üles säilitama praeguse liigituse A- ja B-teenuste kategooriatesse. B-teenuste nimekiri on ette nähtud nende teemade jaoks, milles puudub piiriline konkurents või mis sisaldavad niivõrd isiklikku komponenti, et Euroopa hange ei ole soovitatav, näiteks tervishoiu- ja sotsiaalteenuste puhul. Viimasel juhul on tellimuse esitaja ja teenuste kasutaja/patsiendi usaldus lepingu täitja suhtes kesksel kohal. Need on sageli subjektiivsed kriteeriumid ega sobi hankemenetlusele. Komitee kutsub komisjoni üles viima piiriüleseks kauplemiseks sobi-matud A-teenused üle B-kategooriasse. Lisaks kutsub komitee komisjoni üles töötama välja vahendid, mis hõlbustaksid koha-likel ja piirkondlikel omavalitsustel selle selgitamist, kas konkreetsed lepinguülesanded on hõlmatud A- või B-teenuseid käsitlevas lisas;

35. palub tungivalt komisjonilt ühtse riigihangete klassifikaatori (CPV) koodide loetelude läbivaatamist. CPV-koodidest ja nende juurde kuuluvatest teenustest on raske aru saada ja need tõstatavad küsimusi. Komitee palub tungivalt CPV-koodide arusaadava selgituse või käsiraamatu koostamist;

Erandid

36. soovib pöörata tähelepanu sätetele, mis on seotud reguleerimisalast väljajäetud lepingutega. Kaaluda tuleks nii nende sätete selgitamist kui ka täiendamist. Nii näiteks ei ole selge, milliste finantsteenuste suhtes kehtib artikli 16 lõikes d toodud erand ning millisel juhul on finantsteenused A-teenused (6. kate-gooria);

37. kutsub üles kehtestama uues direktiivis erandi hankijate-vahelistele lepingutele. Arvestades sellega, et valitsused on kohustatud kasutama kodanike maksudest laekunud raha vastu-tundlikult, siis on soovitatav, et valitsused saaksid arvestada teineteise teadmiste ja oskustega, tasudes tehtud kulutuste eest, ilma et seejuures oleks kohustuslik korraldada hange. Selline erand parandaks oluliselt ELi õigusraamistiku sidusust ning lahendaks ühe praegu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ees seisvatest kõige pakilisematest hankeprobleemidest;

38. märgib, et hankijatel on tihti suuri probleeme info- ja kommunikatsioonitehnoloogiasüsteemide (IKT) hangetega. Hankija IKT-valdkond koosneb tihti erinevatest, teineteisega seotud süsteemidest. Seepärast ei ole alati võimalik korraldada hankeid täiendavatele lepingutele (nagu lisalitsentsid ja asjako-hased uued moodulid) ilma oluliste ebamugavusteta nii tehni-lises plaanis kui ka kulude osas. Seetõttu soovib komitee komisjonil uurida, kas on võimalik laiendada uue direktiivi eran-deid sellistele juhtudele ja/või lisada uus menetlus IKT-süsteemi-dele, kus konkurents ei leia aset toote tasandil, vaid tarneta-sandil, kus nõudmine on konkreetselt teatud firma toote järele;

39. jagab komisjoni seisukohta, et innovatsiooni tuleb eden-dada. Riigihankeid käsitlevate õigusaktide tõttu ei saa hankijad hõlpsasti osta uusi ja innovaatilisi tooteid. Komitee soovibab komisjonil uurida võimalusi kehtestada erand, näiteks selline, mis kehtiks kaks aastat alates hetkest, kui leiutisele on antud ametlik patent;

Varasemate kogemustega arvestamine

40. on arvamisel, et hankijatel peab olema võimalus arves-tada tulevaste hangete puhul kogemustega, mida on eelnevalt pakku-jatega tehtud. Peaks olema võimalik arvestada negatiivsete kogemustega, mille puhul lõpptulemus on olnud puudulik. Praegu võib osapool, kes on eelneva lepingu jätnud (teadlikult) täitmata, põhimõtteliselt taas osaleda pakkujana uuel hankel, mis mõningal juhul korraldatakse üksnes seepärast, et kõne-alune osapool ei ole lepingut täitnud. See ei ole tihti soovitatav, arvestades rikutud suhteid, puuduvat usaldust ja tehtud töö puudulikkust kvaliteeti. Komitee soovib võtta kasutusele süsteem, mis võimaldab arvesse võtta teatud ettevõttega saadud kogemusi. Loomulikult tuleb selles süsteemis tagada objek-tiivsus. Seda on võimalik saavutada, kasutades eelmiste lepingute ametlikke hindamisaruandeid ja erandite ajaliimiti;

Hankekohustuse määratlus

41. nõuab uue direktiivi reguleerimisala piiramist hankijate hanketegevusele. Selle seisukoha toetuseks võib leida pidepunkte Euroopa Kohtu kohtupraktikast. Kohus on sätestanud, et direktiivi reguleerimisala kitsendamine peab olema hankija otsestest majanduslikes huvides. Määratlus ei tohiks hõlmata üldiseid kokkuleppeid, näiteks piirkonna arengu ja toetuste eraldamise osas. Üksnes nõudmiste esitamine näiteks ehitustöö suhtes ei too endaga veel kaasa kulusid ega hankekohustust. Hankijatel peavad enne oma avalik-õigusliku ülesande täitmist olema nimelt vabad käed nõudmiste esitamise suhtes, et kogu protsessi suunata. Komitee soovib täpsustada hankekohustuse määratlust, kodifitseerides selles küsimuses kohtupraktikat;

42. on arvamisel, et hankijatel on probleeme ehitustööde riigihankelepingute määratlusega. Komitee on seisukohal, et

kriteerium „mis tahes viisil teostatav ehitustöö, mis vastab [hankija] kindlaksmääratud nõuetele” tõstatab küsimusi. Komitee soovib seda määratlust kohandada ja lihtsustada;

Avalik-õiguslikud asutused

43. palub pöörata tähelepanu väikeste avalik-õiguslike asutuste positsioonile. Hankekohustus on nendele väikestele avalik-õiguslikele asutustele ebaproportsionaalselt suur koormus;

44. komitee leiab, et mõiste „avalik-õiguslik asutus” määratlus vajab kohandamist. Ettevõtetal on raske välja uurida, kas neil on tegemist avalik-õigusliku asutusega. Kõnealune määratlus hõlmab nimelt kriteeriumeid, mis puudutavad rahandust ja järelevalvet ning mida teistel on väga raske kontrollida. Lisaks on Euroopa Kohus täiendanud avalik-õigusliku asutuse kriteeriumeid. Komitee soovib komisjonil koostada uus määratlus mõistele „avalik-õiguslik asutus”.

Brüssel, 11. mai 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamus „Kaasavat majanduskasvu ja säästvat arengut toetav ELi arengupoliitika – ELi arengupoliitika mõju suurendamine”

(2011/C 192/03)

REGIOONIDE KOMITEE

- jagab komisjoni arvamust, et mõnedes sotsiaalvaldkondades tehtud edusammudest hoolimata jääb veel palju teha, et saavutada arengueesmärgid, mille rahvusvaheline kogukond endale veidi rohkem kui kümme aastat tagasi aastatuhande deklaratsioonis seadis;
- leiab, et arengukoostöö rahastamiseks olemas olevate vahenditega seotud teguritele tuleks rohkem tähelepanu pöörata ja säilitada samal ajal abiga seotud kohustused, toetada arenguriikide oma vahendite mobiliseerimist, tugevdada nende maksusüsteeme, võidelda korruptsiooniga, edendada võitlust kapitali väljavooluga ja ebaseaduslike rahavoogudega ning toetada uute rahastamisallikate otsimist;
- avaldab kahetsust, et kuigi Euroopa Komisjon tunnistab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esmatähtsat rolli arenguabi andmisel ja arengukoostöö programmides, ei ole rohelises raamatus arvestatud nende üha suuremat rolli ELi arengupoliitikas, mis püüab olla tõhus ja kogu ühiskonnas toetatud. Seetõttu kutsub üles andma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kesksema rolli arenguriikides laia ühiskondliku baasi edendamisel ning tõhusate haldusorganite ja keskkonnasäästliku energia- ja keskkonnamudeli loomisel;
- loodab, et Euroopa Liidu arengupoliitika läbivaatamisel ja Euroopa Liidu konsensuses järgitakse teatistes „Kohalikud omavalitsused: arenguprotsessi osalised” võetud suunda, mis rõhutab omavalitsuste kohta, rolli ja lisaväärtust kõnealuses valdkonnas ja poliitikas. Sellega seoses võtab komitee kaubavahetuse edendamiseks ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele arengukoostöö valdkonnas poliitilise seisukoha väljendamisel foorumi pakkumiseks endale kohustuse jätkata detsentraliseeritud koostöö iga-aastase konverentsi korraldamisel tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga.

Raportöör	Jesús GAMALLO ALLER (ES/EPP), Galicia piirkondliku valitsuse, välissuhete ja Euroopa Liidu asjade peadirektor
Viitedokument	Roheline raamat „Kaasavat majanduskasvu ja säästvat arengut toetav ELi arengupoliitika – ELi arengupoliitika mõju suurendamine” KOM(2010) 629 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. jagab komisjoni arvamust, et mõnedes sotsiaalvaldkondades tehtud edusammudest hoolimata jääb veel palju teha, et saavutada arengueesmärgid, mille rahvusvaheline kogukond endale veidi rohkem kui kümme aastat tagasi aastatuhande deklaratsioonis seadis;

2. nõustub komisjoniga, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tuleks suurendada ELi arengupoliitika mõjupotentsiaali ja lisaväärtust, ning leiab, et see ülesanne on veelgi hädavajalikum tõsises majanduskriisis, mille all paljud rahastajad praegu kannatavad;

3. avaldab kahetsust, et rohelises raamatus ei uurita põhjalikumalt ELi koostööalgatuste lisaväärtuse kindlakstegemiseks vajalikke kriteeriume, ei pöörata rohkem tähelepanu vajadusele viia läbi põhjalikum tulemuste mõjuanalüüs ega pakuta välja meetmeid Pariisi ja Accra tegevuskavade ning Euroopa arengukonsensuse ja ELi tegevusjuhendist tulenevate kohustustega alustatu jätkamiseks;

4. leiab, et arengukoostöö rahastamiseks olemas olevate vahenditega seotud teguritele tuleks rohkem tähelepanu pöörata ja säilitada samal ajal abiga seotud kohustused, toetada arenguriikide oma vahendite mobiliseerimist, tugevdada nende maksumüsteeme, võidelda korruptsiooniga, edendada võitlust kapitali väljavooluga ja ebaseaduslike rahavoogudega ning toetada uute rahastamisallikate otsimist;

5. on veendunud, et sihtotstarbeline abi, mida süstemaatiliselt jälgitakse ja hinnatakse, on rahastajate jaoks tegelikult kasulik investeering. See on investeering vabadusse ja õiglusesse, kuna see aitab muuta ühiskonda õiglasemaks ja kinnistab inimõiguste tunnustamist. See on investeering arengu ja heaolu võimalustesse, sest üksteisest sõltuvas maailmas soodustab ühete riikide areng teiste riikide stabiilsust ja dünaamilisust. See on ka investeering julgeolekusse, sest vähenevad pinged ja paraneb rahvusvahelise süsteemi juhitavus;

6. rõhutab oma veendumust, et rahvusvaheline abi on kahjuks vaid üks ebapiisav tegur kõikidest teguritest, mis võivad kõige vaesemate riikide arengule hoogu anda. See sunnib

muutma rahastajariikide poliitika sidusamaks ja looma reguleeriva raamistiku, millega reguleeritaks rahvusvahelisi toiminguid ja rikaste riikide põllumajandustoetusi nii, et globaliseerumisest tulenevad arenguvõimalused oleksid võimalikult õiglaselt jaotatud. Komitee avaldab siiski kahetsust, et need aspektid jäävad rohelises raamatus nõuetekohaselt käsitlemata, hoolimata sellest, et nad on päevakorras rahvusvaheliste juhtide kohtumistel ÜRO-s ja G-20-s;

7. avaldab kahetsust, et kuigi Euroopa Komisjon tunnustab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esmatähtsat rolli arenguabi andmisel ja arengukoostöö programmides, ei ole rohelises raamatus arvestatud nende üha suuremat rolli ELi arengupoliitikas, mis püüab olla tõhus ja kogu ühiskonnas toetatud. Seetõttu kutsub üles andma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kesksema rolli arenguriikides laia ühiskondliku baasi edendamisel ning tõhusate haldusorganite ja keskkonnasäästliku energia- ja keskkonnamudeli loomisel;

8. loodab, et Euroopa Liidu arengupoliitika läbivaatamisel ja Euroopa Liidu konsensuses järgitakse teatises „Kohalikud omavalitsused: arenguprotsessi osalised” võetud suunda, mis rõhutab omavalitsuste kohta, rolli ja lisaväärtust kõnealuses valdkonnas ja poliitikas. Sellega seoses võtab komitee kaubavahetuse edendamiseks ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele arengukoostöö valdkonnas poliitilise seisukoha väljendamisel foorumi pakkumiseks endale kohustuse jätkata detsentraliseeritud koostöö iga-aastase konverentsi korraldamisel tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga;

9. tuletab meelde Regioonide Komitee arvamust (CdR 116/2010) pealkirjaga „Kevadpakett: ELi tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks”, milles kaaluti võimalust, et „Euroopa kõik 100 000 kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust igal tasandil võtaksid oma riigi õigusakte järgides vastu otsuse suunata vabatahtlikult arenguabisse vähemalt üks euro elaniku kohta. Need kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kes ei tegele otseselt detsentraliseeritud koostööga, võiksid maksta omapoolse toetuse kohalike omavalitsuste arenguabi fondi, nii nagu seda praegu Hispaanias tehakse. Selles panuses võiks hinnata ka arengule kaudselt kaasa aitavaid meetmeid (näiteks seoses üldsuse teavitamisega vaesusest maailmas)”;

Arengupoliitika mõju suurendamine

10. nõustub komisjoniga, et oleks asjakohane, kui abi andmisel keskendutaks „valdkondadele, kus abi lisaväärtus oleks selgelt nähtav”. Samas leiab komitee, et ei ole olemas selliseid kriteeriume ja näitajaid, mis võimaldaksid üheselt kindlaks teha, kuidas mõõta lisaväärtust, mida EL arengupoliitikale pakub;

11. nõustub komisjoni soovitusel rõhutada ja parandada ELi koostöö mõju hindamist ning märgib, et ELil on veel suur arenguruum võtta tarvitusele tugevamad ja uuenduslikumad hindamismeetodid, nt need, mis tulenevad juhusliku hindamise (*randomized evaluation*) meetodi rakendamisest, millega EL ei ole veel eriti tutvunud. Seda tuleks teha ka detsentraliseeritud koostöö valdkonnas;

12. on vähemalt kahel põhjusel komisjoniga ühel meele selles, miks pidada prioriteetseks eesmärgi „majanduskasv inimarengu edendamiseks”: i) esiteks parandatakse nii arenguabis viimastel aastatel valitsenud kallutatust, kus rõhuasetus seati arengu sotsiaalsele mõõtmele, mis saab vaevalt olla jätkusuutlik ilma kaasava majanduskasvuta; ii) teiseks sellepärast, et kriis mõjutab ka paljude arenguriikide majanduse suutlikkust tagada majanduskasv, vähendada vaesust ja luua töökohti;

13. tuletab siiski meelde, et majanduskasv ja areng ei ole sünonüümid ja et areng tähendab ka tootmisvõimsuse suurendamist, sotsiaalsete saavutuste edendamist ning heaolu ümberajamist piirkonnas sellise jätkusuutliku kohaliku ja piirkondliku arengu abil, mis hõlmaks kogu piirkonda ja jõuaks ka vaesemate elanikkonnariühmadeni;

14. tuletab meelde, et territoriaalse arengu elujõuliseks muutmiseks on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine otsustava tähtsusega, kuna neil on oluline roll kohapealt lähtuva ja jätkusuutliku majanduskasvu loomisel;

15. nõustub komisjoniga, et üks arengustrateegia peamistest ülesannetest on partnerriikide institutsioonide tugevdamine ning nende tõhususe ja legitiimsuse parandamine. Lisaks sellele tuleb parandada majanduslike ja sotsiaalsete muutuste juhtimise tingimusi;

16. kutsub siiski komisjoni üles pöörama rohkem tähelepanu tõsiasjale, et abist sõltumine mõjub halvasti institutsioonide tugevusele, ning pidama olulisemaks arenguriikide otsustava korruptsioonivastase võitluse ja maksundusala suutlikkuse parandamisega seotud ülesandeid, mis võimaldavad lisaks institutsioonide tugevamaks muutmisele vähendada ka nende sõltuvust abist ja suurendada võimet kasutada oma vahendeid;

17. rõhutab lisaks, et institutsioonide legitiimsuse ja tõhususe parandamisel on otsustav roll detsentraliseerimisprotsessil, mille kaudu on võimalik valitsust kodanikele lähemale tuua ja juurutada ühiskonnas demokraatlikke väärtuseid. Selle protsessi edendamisel peab oluline roll olema kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kuid rohelises raamatus ei võeta seda aspekti kahjuks arvesse;

18. nõustub komisjoniga, et teatud julgeolekutaseme saavutamine on arengu eeltingimus. Rahastajad peavad seetõttu vaatama üle praeguse julgeoleku ja arengu tegevuskavade vahelise seose ning käsitlema neid seotult. Samas tuleks riikides, kus riiklus on nõrk, tugevdada institutsioone, edendada inimõigusi ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning luua varajase hoiatuse ja ennetava diplomaatia mehhanismid. Komitee palub komisjonil siiski täpsemalt selgitada pädevuste jagunemist ELi koostöö eest vastutavate organite ja välistegevuse eest vastutavate organite vahel;

19. nõustub komisjoniga, et abi andmise tõhustamiseks peab ELi rahastajate omavaheline kooskõlastamine muutuma „süsteemaalisemaks ja tõhusamaks”, ning leiab, et üks võimalik samm edasi võiks olla see, kui komisjon esitaks nõukogule 2011. aastaks ettepaneku riikide programmitöö tsüklite sünkroniseerimiseks. Lisaks sellele tuletab komitee meelde, et abi parema kooskõlastamine on üks Pariisi tegevuskavas sätestatud põhimõtetest abi tõhusamaks muutmiseks, osa Euroopa arengukonsensusel ja üks ELi asutamisdokumentide (Euroopa Ühenduse asutamislepingu, Maastrichtis allkirjastatud Euroopa Liidu lepingu ja Lissaboni lepingu) normatiivsetest põhimõtetest;

20. avaldab kahetsust, et rohelises raamatus ei käsitleta teist, koostöölepingut täiendavat tohtu potentsiaaliga küsimust, mis puudutab vajadust ülesannete parema jaotamise järele Euroopa rahastajate vahel. Käsitleda ei tuleks ülesannete jaotumist mitte ainult riiklike rahastajate vahel, vaid ka riiklike ja riigi tasandist allpool olevate (kohalike ja piirkondlike) rahastajate vahel, arvestades et viimastel on ELi koostööskeemides oluline roll. Seetõttu kutsub komitee komisjoni üles looma Euroopa ühises välisteenistuses ning arengu ja koostöö peadirektoraadis ELi ja partnerriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kontaktpunktid. Lisaks sellele peab komitee hädavajalikuks luua ELi kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele eraldi eelarverida;

21. leiab, et sobiva tööjaotuse saavutamisel edusammude tegemiseks oleks soovitatav, et rohelises raamatus toetataks sellise lähenemisviisi lisamist ELi arengupoliitikasse, mis ei lähtu mitte ainult eesmärkidest, vaid ka osalistest ja nendevahelisest vastutuse jaotusest. Niisugune lähenemisviis väärtustaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste panust arengupoliitika mitmekesistamisse ja tõhustamisse;

22. tuletab meelde, et abi on ainult üks osa rahastajate avalikust poliitikast, millega saab partnerriikide arenguvõimalustele mõju avaldada. Seetõttu on avaliku poliitika ühtsemaks muutmise ELi arengupoliitika tähtsamad eesmärged. See on ka pikaajaline ELi põhimõte, mida on kinnitatud Euroopa Ühenduse asutamislepingus, Maastrichtis allkirjastatud Euroopa Liidu lepingu ja Lissaboni lepingu. Komisjoni aruanded, milles

hinnatakse igal aastal liikmesriikide (ja komisjoni enda) edusamme põhilistes valdkondlikes aspektides seoses poliitika sidususega, on väärtuslik vahend selles valdkonnas edusammude tegemise hoogustamiseks ja aruandmiseks. Regioonide Komitee rõhutab kõnealuses kontekstis ÜPP reformide jätkamise tähtsust, tagamaks seda, et ÜPP ei mõjuta negatiivselt ELi arengupoliitika eesmärke;

23. rõhutab, et Euroopa ja abi saavate riikide kohalike omavalitsusüksuste vahel sõlmitud suhete abil on võimalik konkreetselt edendada Pariisi deklaratsioonis kesksel kohal olevat omavastutuse põhimõtet, mis ei saa jääda vaid riikidevaheliseks küsimuseks;

24. rõhutab vajadust järgida ELi kaubanduslike lepingute põhieeskirju nii, et ei tehta erandeid partnerriikidest pärit toodete suhtes kohaldatavate päritolureeglite nõuetele, isegi kui assotsieerimislepingutes on teisiti kirjas. Tuleb arvestada võimalikku kahju siseturu tõrgeteta toimimisele, mis on seotud nimetatud eeskirjadest tehtavate erandite ja võimalike eelistega, mida pakuks üksnes kohaliku toodangu edendamine nende riikide jätkusuutlikule arengule;

25. nõustub komisjoniga, et eelarvetoetus ei ole mingi imerohi ja et järelikult peaks enne selle andmist põhjalikult hindama riigi olukorda. Komitee tuleb siiski meelde, et eelarvetoetus on vaid üks viis pakkuda sellist abi, millega toetatakse rahastajate omavahelist kooskõlastamist ja seda, et partnerriigid võtaksid omavastutuse. Need kaks eesmärki peaksid soodustama eelarvetoetuse kasutamist, tingimusel et selleks luuakse sobivad tingimused;

26. kordab, et ta on huvitatud Regioonide Komitee ja Euroopa Komisjoni koostöö edendamisest detsentraliseeritud arengupoliitika valdkonnas. Lisaks rõhutab komitee vajadust teha jätkuvalt jõupingutusi selleks, et liikmesriigid ning nende kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kasutaksid detsentraliseeritud koostöö atlast, mis koondab kokku ELi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rahastatud tegevuse kõnealuses valdkonnas. Komitee rõhutab samuti detsentraliseeritud arengukoostöö portaali kasulikkust, sest see aitab kõnealuses valdkonnas paremini luua kontakte partneritega, tõhustada abi andmist ja vältida dubleerimist;

27. leiab, et EL peab rohkem arvestama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rahalist panust ja suurt lisaväärtust mõnedes erivaldkondades. Nende kogemus ja teadmised valdkondades, mis pakuvad kolmandate partnerriikide vajadustele kohandatud lahendusi, loovad nendele piirkondadele arengukoostöö seisukohast lisaväärtust näiteks haldussuutlikkuse, ruumilise planeerimise, hariduse, kodanikukaitse, põllumajanduse ja kalanduse abil toiduga kindlustamise, taastuvenergia, veemajanduse, keskkonna, mereteaduse ning arenduspoliitikale kohaldatud teadus-

ja arendustegevuse valdkonnas. See kehtib eelkõige äärepoolseimate piirkondade kui ELi aktiivsete piiride ja ELi maailmas esindavate platvormide puhul, kes võivad aidata muuta ELi arengupoliitika tõhusamaks;

Arengupoliitika kui kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu soodustaja

28. toetab eesmärki, et abiga edendataks kaasavat ja jätkusuutlikku majanduskasvu partnerriikides. Komitee avaldab siiski kahetsust, et rohelises raamatus ei käsitleta kahte selle eesmärgi saavutamise seotud peamist aspekti. Esiteks tuleks toetada edusammude tulemusel saadud tulu asjakohast jaotust, mille puhul tulu jaotatakse sotsiaalsest seisukohast soovitatavate võrdsuse parameetrite järgi. Teatud võrdsuse tase on vajalik selleks, et tagada stabiilsus, tugevdada institutsioone ja toetada laia ühiskondliku baasiga majanduskasvu. Teine tegur on vajadus parandada riikide maksude kogumise suutlikkust ja võidelda pettuste, kapitali väljavoolu ja ebaseaduslike rahavoogudega, mis kasutavad ära arenguriikide vähesed vahendid ja piiravad nende arenguvõimalusi;

29. juhib siiski tähelepanu asjaolule, et areng on midagi enam kui majanduskasv: see nõuab asjaomases riigis sotsiaalsete saavutuste elluviimist, institutsioonide tugevdamist ning sotsiaalselt ja tootlikku ümberkorraldust. Eesmärk peaks seega olema edendada kaasavat ja jätkusuutlikku majanduskasvu, mis annab tõuke piirkonnast lähtuval arengule;

30. rõhutab võrdsete võimaluste tähtsust jätkusuutliku majanduskasvu jaoks meie partnerriikides. Lisaks seotusele ühe inimõiguste aluspõhimõttega on reformid, mille eesmärk on võimaldada tütarlastel ja naistel realiseerida oma võimete potentsiaal ühiskonnas täiel määral – ilma igasuguse diskrimineerimise või vägivaldaähvarduseta –, meie partnerriikide jaoks kõige tõhusam oma majanduse arendamise vahend;

31. leiab, et tugevate ja legitiimsete institutsioonide loomine eeldab, et arvestatakse senisest rohkem jagamise aspekte, mis on seotud riigis majanduskasvu tulu ja võimaluste jagunemisega ning kuuldavaks saamisega. Samal ajal tuleks arendada detsentraliseerimist, mis toob institutsioonid kodanikele lähemale. Selleks on vaja tugevdada partnerriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste haldussuutlikkust, võttes eeskujul sellistest programmidest nagu TAIEX või Erasmus, sest see aitaks parandada arengukoostöö fondide kasutamist. Lisaks kutsub komitee komisjoni üles käivitama valdkondliku eelarvetoetuse programme, mis muudaks arenguriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks vahendid lihtsamini kättesaadavaks;

32. tunnistab, et üks arengu põhiküsimusi on tugev hariduspoliitika, ja kutsub ELi üles võtma asjaomastes riikides hariduse toetamise üheks arengupoliitika eesmärgiks;

33. tuletab meelde, et selle eesmärgi saavutamiseks on vaja soodustada ja toetada partnerriikide detsentraliseerimisprotsessi ning püüda pädevuse jaotamisel kindlamalt kohaldada subsidiaarsuse põhimõtet, kui see on asjakohane. Detsentraliseerimine võib olla tõhus viis riikide demokratiseerimiseks ja nende paremaks juurutamiseks sotsiaalsesse tegelikkusesse. See on ka eeltingimus selleks, et vastutus arenguprotsessi eest laieneks kogu piirkonnale ja kõigile ühiskonna osadele;

Säästev areng

34. nõustub sellega, et rohelises raamatus tähtsustatakse kõigis elujõulises arengustrateegiates kliimamuutustega võitlemisega ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisega seotud aspekte. Lisaks tuletab komitee meelde, et kliimamuutused ja teised keskkonnaga seotud raskused pakuvad mõnele arenguriikidele võimaluse teha tänu oma loodus- ja keskkonnanressurssidele edusamme. Kohustus, mille EL võttis Kopenhaagenis ja mida kinnitati Cancúnis, toob esile selle, kui oluliseks seda arengu aspekti peetakse ja kui vajalik on toetada partnerriikide jõupingutusi kliimamuutustega kohanemiseks ja nende mõjude leevendamiseks;

35. avaldab kahetsust, et rohelises raamatus ei esitata viimistletumat visiooni sellest, milline roll peaks tugeva keskkonnastrateegia kujundamisel olema riigi tasandist allapoole jääval valitsemistasandil (kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel). Omavalitsused on keskel kohal vee- ja jäätmekorralduse ning energiaravustuse ja haavatavate ökosüsteemide kaitse jätkusuutlike strateegiate käivitamisel;

36. nõustub, et iga keskkonnasäästliku arengustrateegia keskne tegur on konkreetse riigi jaoks kohandatud energiamudel, mistõttu tuleb edendada taastuva energia intensiivsemat kasutust. Komitee märgib, et ELi kogemus võib sellel alal mõne arenguriigi jaoks kasulik olla, seda enam, et mõnes arenguriigis on seda liiki energia arendamiseks sobivad tingimused;

37. teeb ettepaneku allkirjastada rahvusvaheline linnapeade ja maavanemate pakt, mille eesmärk oleks ühiste programmide raames ning asjakohase erirahastamisvahendiga kõikidele kodanikele energiale juurdepääsu tagamine;

38. palub, et energiamudeli muutmise eesmärki (taastuvate energiaallikate suunas) täiendataks ka riigi energiainfrastruktuuri parandamisega ja antaks asjakohastel tingimustel energiale juurdepääsu võimalus ka kõige haavatavamate elanikkonnakihtidele;

Põllumajandus ja toiduga kindlustatus

39. nõustub komisjoniga, et maaelu arendamine ja toiduga kindlustamine on arenguprotsessis esmatähtis, sest see puudutab sektorit, mis on kõige vaesemate riikide majanduskasvu ja majanduslike muutuste protsessides keskel kohal, nagu ka nõuetekohase toidu põhiõiguse kasutamist, mis omakorda avaldab mõju inimeste teistele õigustele (nt õigus tervishoiule, haridusele ja tööle) ning riikide sõltumatuse ulatusele rahvusvahelises kontekstis;

40. märgib, et praegune kriis on toonud kaasa tooraine, sealhulgas toiduainete erakordse hinnatõusu, mis mõjutab väga tõsiselt kõige vaesemate ja eelkõige Sahara-taguse Aafrika riikide varustamise tingimusi, kuna paljud neist on toiduainete netoimportijad. Komitee rõhutab, et seetõttu võib varasemate sotsiaalsete saavutuste osas toimuda tagasikäik;

41. leiab, et selline olukord on tingitud neljast tegurist: i) suurte ja kiiresti kasvava majandusega riikide nõudluse suurenemine, sest need riigid annavad hoogu seda tüüpi toodete rohkele ostmisele rahvusvahelisel tasandil; ii) rikkad riigid ning arenguriikide avalik sektor ei ole viimastel aastatel teinud piisavalt investeringuid maaelu arengusse; iii) spekulandid, kes näevad nendes toodetes tuluallikat, millesse oma vaba raha paigutada; iv) keskkonnakahjustuste mõju pinnase viljakusele ja põllumajanduse tootlikkusele;

42. kutsub üles mitte kordama ELi arengupoliitikas minevikus tehtud vigu ja pidama partnerriikide maaelu arengut ja toiduga kindlustatust rahvusvahelise abi strateegiate määratlemisel tähtsamaks. Komitee tuletab sellega seoses meelde, et ELil on suur kogemus maaelu arengu ja põllumajanduse valdkonnas ning toiduga kindlustatuse toetamises, millest arenguriigid võiksid kasu saada;

43. palub arvestada ka piirkondade suutlikkust ja kogemust. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on kogemusi toiduabi põhilise infrastruktuuri kavandamises, pinnase viljakuse teadusuuringutes ja keskkonna tingimustega kooskõlas olevates kasvatusmeetodites ning kohalike haavatavate ökosüsteemide haldamises ja elanikkonna toiduainetega varustamise tagamiseks võetud kavade kujundamisel. Seetõttu on oluline, et nad osaleksid ELi arengupoliitikas ja saaksid seal teenitult tähtsa rolli.

Brüssel, 11. mai 2011

Regioonide Komitee
president

Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa tõhusama kataastroofidele reageerimise suunas”

(2011/C 192/04)

REGIOONIDE KOMITEE:

- rõhutab kohaliku ja piirkondliku tasandi tähtsust kodanikukaitse valdkonnas. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused seisavad loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud kataastroofide vastu võitlemisel sageli eesliinil. Seetõttu on hädavajalik kaasata nad asjaomase valdkonna arengusse, eriti arvestades, et seadusandlikud pädevused on paljudes liikmeriikides antud kohalikule või piirkondlikule tasandile;
- rõhutab Euroopa Liidu pühendumise olulisust liikmesriikide võetud meetmete toetamisel. Just eelnevad loodus- ja inimtegevusest tingitud kataastroofid näitavad, et osaliselt on liikmesriikides veel vajalik optimeerimine; ka riigi- ja piirkonnaülese koostöö edasise tugevdamise osas on veel arenguruumi. Siin võib Euroopa Liit koordineerimise parandamisega anda väärtusliku panuse veelgi tõhusama ja tulemuslikuma koostöö saavutamiseks;
- tuletab siiski meelde, et kodanikukaitse on tegelikult liikmeriikide ja nende kohaliku ja piirkondliku tasandi ülesanne ja nende pädevusi ei tohi kahjustada;
- rõhutab, et ELi toimimise lepingus on kataastroofidele reageerimise valdkonnas Euroopa Liidule antud toetav, koordineeriv ja täiendav roll. Seega on kodanikukaitse mehhanismi järelevalvekeskustel kooskõlastav roll, samal ajal kui ELil ei ole pädevust ei oma üksuste loomiseks ega teiste üksuste juhtimise või liikmesriikide muude vahendite ülevõtmiseks. Kõiki kavasad ja meetmeid tuleb seega konkreetsele olukorrale kohandada ja nõuetekohaselt ellu viia, võimaldades liikmesriikidel rakendada subsidiaarsuse põhimõtet;
- toetab solidaarsuse, koostöö, koordineerimise ja toetamise põhimõtet ELi liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste vahel kodanikukaitse valdkonnas ning nõustub komisjoni seisukohaga, et vaja on suuremat sidusust, tõhusust ja nähtavust, et saavutada Euroopa Liidu kataastroofidele reageerimise suutlikkuse ulatuslikuma integreerimise eesmärk.

Raportöör	Norbert KARTMANN (DE/EPP), Hesseni liidumaa parlamendi liige
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa tõhusama kataastroofidele reageerimise suunas: kodanikukaitse ja humanitaarabi roll” KOM(2010) 600 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. tervitab komisjoni kavatsust parandada kataastroofidele reageerimise poliitika sidusust ja töötada välja ELi ühine tasakaalustatud lähenemisviis kodanikukaitse valdkonnas, nagu on Regioonide Komitee juba varem nõudnud ⁽¹⁾;

2. rõhutab kohaliku ja piirkondliku tasandi tähtsust kodanikukaitse valdkonnas. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused seisavad loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud kataastroofide vastu võitlemisel sageli eesliinil. Seetõttu on hädavajalik kaasata nad asjaomase valdkonna arengusse, eriti arvestades, et seadusandlikud pädevused on paljudes liikmesriikides antud kohalikule või piirkondlikule tasandile;

3. kinnitab eriti just Jaapani kataastroofi valguses, et rahvastiku kaitsmiseks on oluline lühikese reageerimisajaga tõhus abisüsteem, mida sellisel kujul on võimalik tagada vaid kohalikul ja piirkondlikul tasandil; rõhutab Regioonide Komitee resolutsioonis „Jaapani looduskataastroofide ja tuumakataastroofi tagajärjed – mida on Euroopa Liidul sellest õppida” (CdR 123/2011) esitatud üleskutset korraldada Jaapani järelduste põhjal arutelu kesksete ohutusküsimuste üle ning võtta sealjuures arvesse teadusuuringute viimaseid tulemusi; kutsub liikmesriike ja piirkondi üles kontrollima kõnealuste teadmiste valguses oma olemasolevaid kodanikukaitse kavasid ning vajadusel need ümber töötama;

4. tervitab komisjoni selgitust, mille kohaselt tuleb Euroopa kataastroofidele reageerimise suutlikkust suurendada liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtavate üksuste ja vahendite alusel. Regioonide Komitee toetab komisjoni strateegiat tõhustada kõnealuste olemasolevate struktuuride põhjal veelgi vahendite koondamist ja koordineerida nende kasutamist, tekitamata seejuures täiendavat halduskoormust. Parema koordineerimisega on võimalik saavutada paremaid tulemusi kataastroofidest puudutatud inimeste abistamisel;

5. toetab kodanikukaitsega seotud tegevuste puhul solidaarsuse, subsidiaarsuse ja ennetamise põhimõtet;

6. rõhutab Euroopa Liidu pühendumise olulisust liikmesriikide võetud meetmete toetamisel. Just eelnevad loodus- ja inimtegevusest tingitud kataastroofid näitavad, et osaliselt on liikmesriikides veel vajalik optimeerimine; ka riigi- ja piirkonnaülese koostöö edasise tugevdamise osas on veel arenguruumi. Siin võib Euroopa Liit koordineerimise parandamisega anda väärtusliku panuse veelgi tõhusama ja tulemuslikuma koostöö saavutamiseks;

7. toonitab kõnealuse temaatika olulisust kliimamuutuste kontekstis. Loodusõnnetuste sagedus ja raskusaste on muret tekitav, eelkõige kujutavad endast kasvavat ohtu üleujutused, põuad ja metsatulekahjud ning ka külma- ja lumekahjustused;

8. rõhutab temaatika olulisust seoses muudegi loodusõnnetustega, näiteks vulkaanipursete või ka maavärinatega, mis statistika andmetel mõjutavad muutuvate ajavahemike järel Lõuna-Euroopat ja Türgit ning isegi Kesk-Euroopat nii praegu kui ka edaspidi;

9. juhib tähelepanu sellele, et Lissaboni lepinguga on sisse viidud solidaarsusklausel (ELi toimimise lepingu artikkel 222), milles sedastatakse, et Euroopa Liit ja tema liikmesriigid aitavad üksteist Euroopa Liidu territooriumil toimuvate loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste korral. Komitee peab lisaks kiiduväärseks ELi koordineeriva rolli tugevdamist kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ning ELi rolli edendamist koostöö ja vastastikuse kataastroofiabi alal kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 6 lõike 2 punktiga f, artikli 2 lõikega 5 ning artikliga 196;

Puudujääkide hindamine

10. selgitab, et kataastroofidele ja kriisidele reageerimise suutlikkuse tugevdamise edasiste meetmete lähtepunkt peab olema lähteolukorra ja võimalike puudujääkide struktureeritud analüüs, et oleks võimalik välja töötada konkreetse olukorra jaoks sobivad lahendused;

11. rõhutab, et siinjuures on oluline roll liikmesriikides kasutatavate vahendite kindlaksmääramisel ja kaardistamisel. Koordineerimise ja kättesaadavuse parandamise meetmete kõrval tuleks edasise sammuna kontrollida kindlaksmääratud vahendite alusel, millised on puudujäägid ja kus konkreetselt peaks EL liikmesriike toetama nende eelpaigutussüsteemide optimeerimisel. Rakendusmeetmed peaksid järgnema vaid põhjendatud hindamistulemuste alusel.

⁽¹⁾ CdR 139/2009 fin

Euroopa katastroofidele reageerimise moodulid

12. toetab komisjoni jõupingutusi töötada lisaks praegusele liikmesriikide juhtumipõhiste abipakkumiste käsitusele välja eelneva kavandamise süsteem;

13. jagab komisjoni arvamust selle kohta, et võrdlusstsenaariumide väljatöötamine, olemasolevate riiklike vahendite kindlaksmääramine ja kaardistamine kõnealuste stsenaariumite alusel ja aktiivsem õppuste läbiviimine on mõistlikud meetmed olemasolevate vahendite veelgi tõhusamaks ja tulemuslikumaks kasutamiseks kodanike kaitsel ning oluline on nende kontrollimine ja vajadusel õigeaegne täiendamine. Seejuures võivad väärtuslikuks vahendiks olla ka vastavad situatsiooniplaanid;

14. tunnustab komisjoni jõupingutusi katastroofidele reageerimise suutlikkuse edasisel parandamisel. See peaks toimuma põhimõtteliselt usaldusväärseks osutunud ühenduse kodanikuaitse mehhanismi edasiarendamise kaudu.

Kodanikuaitse põhimõtted: solidaarsus, subsidiaarsus ja ennetamine

15. toetab kindlalt solidaarsuse ja vastastikuse abi põhimõtet katastroofiolukorras. Seda ilmestavad paljud riigiülesed ja kahepoolsed kokkulepped ning tegelik abi osutamine piirkondade vahel. Mitmekülgne piiriülene koostöö piirkondade vahel näitab, et muu hulgas on just piirkonnad need, kes annavad olulise panuse kiirsesse katastroofiabisse. Selline edukas koostöö on suunatud ka ühisele riskide kaardistamise ja võimalike ohtude hindamise eesmärgile. Piirkondadel on siin võtmeroll, sest just neid mõjutavad loodusõnnetused eriti ning seepärast on nad loonud kodanikuaitseteenistused ja kogunud kogemusi, mida võib tutvustada ka väljapoole ELi jäävates naaberriikides; eeskätt äärepoolseimatel piirkondadel on talletatud väärtuslikke kogemusi, mida saab tutvustada ka lähikondsetes piirkondades;

16. toonitab liikmesriikide omavastutust selles valdkonnas ning Euroopa Liidu õiguslike pädevuste reguleerimist ELi toimimise lepingu artikli 196 kohaselt, nagu tõi hiljuti välja ka üldasjade nõukogu oma 14. detsembri 2010. aasta järeldustes⁽²⁾;

17. kordab, et toetada tuleks ka neid liikmesriike ja piirkondi, mida ikka ja jälle tabavad loodusõnnetused, et paraneks veelgi nende võime katastroofiolukordadele kiirelt ja mõjusalt reageerida;

18. on seisukohal, et Euroopa Liidu toetus võimalike puudujääkide kaotamiseks konkreetses valdkonnades peaks toimuma eelkõige selliselt, et katastroofidele reageerimise suutlikkust oleks võimalik arendada ja tugevdada liikmesriikides ja nende endi poolt vastavalt ELis kehtivatele nõuetele ja normidele;

19. rõhutab, et ELi toimimise lepingus on katastroofidele reageerimise valdkonnas Euroopa Liidule antud toetav, koordineeriv ja täiendav roll. Seega on kodanikuaitse mehhanismi järelevalvekeskustel kooskõlastav roll, samal ajal kui ELil ei ole pädevust ei oma üksuste loomiseks ega teiste üksuste juhtimise või liikmesriikide muude vahendite ülevõtmiseks. Kõiki kavasid ja meetmeid tuleb seega konkreetsele olukorrale kohandada ja nõuetekohaselt ellu viia, võimaldades liikmesriikidel rakendada subsidiaarsuse põhimõtet;

20. nendib, et kohaliku ja piirkondliku tasandi üksustel ja asutustel on keskne roll liikmesriikide kodanikuaitse struktuuris. Tõhusa ja kiire katastroofidele reageerimise tagavad kõige otstarbekamalt riiklikud, kohalikud ja piirkondlikud jõud. Vaid asjaomaste ennetusmeetmete ulatusliku võrgustiku abil on võimalik katastroofidega kiirelt ja tõhusalt toime tulla ja nende mõjusid parimal võimalikul viisil leevendada. Just praeguse aja katastroofidega (metsatulekahjud, üleujutused) toimetuleku kogemused näitavad, kui oluline on kiire ja täpne tegutsemine katastroofidele eduka reageerimise seisukohast;

21. peab lisaks sellele jätkuvalt hädavajalikuks nende piirkondade ja alade aktiivset koostööd, keda ähvardavad ühised ohud. Piirkonnad kui kohapealsed tõhusa ja tulemusliku kodanikuaitse eest vastutavad ja selles valdkonnas pädevad asutused rõhutavad antud kontekstis veelkord oma erilist pühendumist riikideülesele solidaarsusele. Praegu on juba olemas terve rida piiriüleseid kokkuleppeid ja abileppeid, millega piirkonnad kohustuvad üksteist vastastikku toetama ning mis moodustavad eduka koostöö aluse. Piirkonnad on juba paljudel juhtudel näidanud, et nad on suutelised neid kokkuleppeid ellu viima. Vajalik riskide kaardistamine ja võimalike ohtude hindamine võib praktilistes küsimustes olla suure tähtsusega;

22. tõdeb, et ulatuslikku ja tõhusat kodanikuaitset kohapeal on eelkõige võimalik saavutada vabatahtlike abiliste toel. Vabatahtlike struktuuride tugevdamine kujutab endast seega mõjusat panust katastroofidele reageerimise piirkondliku suutlikkuse parandamisel. Regioonide Komitee kutsub komisjoni üles toetama tulevikus aktiivsemalt vabatahtlike struktuuride loomist ja väljaarendamist nende piirkondade kodanikuaitsetes, kes on sellest huvitatud. Just Euroopa vabatahtliku tegevuse aastat tuleks kasutada selleks, et toetada liikmesriike nende püüdlustes luua asjaomased struktuurid;

23. tunnustab, et eelkõige kliimamuutuste tõttu kasvava loodusõnnetuste ohu valguses on eriline tähtsus ennetamise teemal. Seepärast peaks Euroopa Liit tugevdama oma sellekohast tegevust ja eelkõige toetama piirkondi nende vajalike meetmete võtmisel, mis ei laseks katastroofidel üldse tekkida või mis aitaksid nende mõjusid võimalikult minimeerida. Just metsatulekahju kogemused Lõuna-Euroopa riikides näitasid, kui edukad võivad olla ennetavad meetmed ja kui olulised need on;

⁽²⁾ Üldasjade nõukogu järeldused, 3060. 14. detsembri 2010. aasta istung

Humanitaarabi põhimõtted

24. tuginedes organisatsioonilistele ja õiguslikele kokkulepetele piirkondade (poolte) vahel, toetab nende sünergiate kasutamist, mis tekivad järelevalve- ja teabekeskuse kui kodanikukaitse ja humanitaarabi operatsioonide koordineerimise asutuse positsiooni sihipärasest tugevdamisest. Seejuures tuleb siiski silmas pidada, et säiliksid mõlema valdkonna õiguslikud ja struktuuri- lised erinevused;

25. toetab jõupingutusi, mis on suunatud humanitaarabi- meetmete ulatuslikumale kooskõlastamisele rahvusvaheliste riiklike ja valitsusväliste abiorganisatsioonide tegevusega. Aktiivsem koostöö ja võimalus kasutada lepingupoolte (piirkon- dade) kaugpääsuga andmebaase aitaks vältida topeltstruktuuride rajamist. See kehtib eelkõige Euroopa Liidu enda abivahendite ladude loomise kohta. Just mitterahalise abi osas tuleks lisaks otsida sünergiaid liikmesriikide antava abi ja Euroopa Liidu rahastatava humanitaarabi vahel ning püüda saavutada kõigi osaliste, eriti piirkondade pingutuste kooskõlastatus, et suurenda- da abi tõhusust;

26. tuletab meelde, et mõnede, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade geostrateegiline asend muudab nad Euroopa peamisteks osalejateks humanitaarse hädaabi osutamisel väljas- pool ELi, nagu näitasid hiljutised sekkumised nt Haitil;

27. on seisukohal, et keskne ülesanne on suurendada tule- vikus katastroofidele reageerimise ja humanitaarabiga seotud tegevuse nähtavust. Ühelt poolt aitab see teavitada Euroopa Liidu kodanikke ELi reageerimisest katastroofidele ja tugevdada ühendust poliitiliselt, rõhutades tema rolli vastutustundliku ja usaldusväärse rahvusvahelise partnerina. Teiselt poolt motiveerib see täiendavalt neid paljusid abistajaid, tänu kellele need abi- operatsioonid üldse võimalikuks osutuvad. Seejuures on nähta- vuse suurendamise oluline element sellise ühise teabevahetus- strateegia arendamine, mida toetavad kaugpääsuga andmetöö- riistad ja veebilehed (suutlikkuse ja ressursside andmebaasid). Kõnealune teabevahetusstrateegia peaks asjakohaselt välja tooma ka olemasolevate abimehhanismide ja -struktuuride tule- muslikkuse;

28. juhib tähelepanu hiljutistest rahvusvahelistest katastroo- fiabi operatsioonidest saadud kogemustele, mis näitasid, et tõhusa abi oluline tegur on transpordivõimaluste kiire ja büro- kraatiavaba kättesaadavus. Rahvusvaheliste abioperatsioonide optimeerimise osas tervitab komitee seega selgelt transpordiku- lude kaasrahastamise suurendamise ettepanekut. Seoses sellega tuleks lisaks kontrollida, kuidas on võimalik parandada vastavate transpordivõimaluste tagamist ja vahendamist. Siin tuleb leida viisid, mis võimaldavad abistajatel katastroofi piirkondades kiiresti ja bürokraatiavabalt abi osutada, ilma et nad peaksid kandma täiendavaid transpordikulusid. Eesmärk peab olema vabastada transpordikuludest nii palju kui võimalik osapooled, kes juba eraldavad vajalikke vahendeid;

29. julgustab sihipäraselt edendama ja toetama edukat piir- kondadevahelist koostööd just üleriigiliste ennetusmeetmete valdkonnas. Komitee viitab sellele, et algatus INTERREG on osutunud looduskatastroofide ennetamise valdkonnas parimate tavade vahetamise osas väga mõjusaks just piiriüleses kontekstis. Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse loomine võib täienda- valt parandada katastroofi ennetamise meetmete rakendamist sellistes valdkondades nagu ühised andmepangad, õppused, riskide hindamine ja varajased hoiatussüsteemid, ning ka tehnolo- giade vahetus;

30. hindab positiivselt komisjoni väljendatud soovi kasutada võimalikult tõhusalt olemasolevaid vahendeid ja mitte luua täiendavaid rahalisi või bürokraatlikke koormusi. See on eriti oluline kohalike ja piirkondade omavalitsuste jaoks, kellel on küll ulatuslikud teadmised katastroofideks valmisoleku ja neile reageerimise valdkonnas, kuid kes peavad toime tulema piiratud eelarvega. Eelkõige kehtib see humanitaarabi operatsioonide kohta, milleks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil ei ole eraldi vahendeid, kuna kõnealune valdkond ei kuulu nende tegelike ülesannete hulka;

Järelevalve- ja teabekeskuse tugevdamine ja tegevus

31. tervitab järelevalve- ja teabekeskuse kui ühenduse terri- tooriumil katastroofiabi operatsioone või väljaspool Euroopa Liitu humanitaarabi operatsioone koordineeriva asutuse kavan- datud tugevdamist, eriti katastroofide suhtes haavatavaimates ja madalaima nn ÜRO inimarengu indeksiga riikides. Seejuures tuleb siiski silmas pidada, et kavas ei ole üle võtta ka asja- omaseid operatiivülesandeid. Operatiivne vastutus peab ka edas- pidi lasuma abistajatel, kuna nemad suudavad seda kõige pare- mini kanda;

Lõppmärkused

32. toetab solidaarsuse, koostöö, koordineerimise ja toeta- mise põhimõtet ELi liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste vahel kodanikukaitse valdkonnas ⁽³⁾ ning nõustub komisjoni seisukohaga, et vaja on suuremat sidusust, tõhusust ja nähtavust, et saavutada Euroopa Liidu katastroofidele reageeri- mise suutlikkuse ulatuslikuma integreerimise eesmärk;

33. tuletab siiski meelde, et kodanikukaitse on tegelikult liik- meriikide ja nende kohaliku ja piirkondliku tasandi ülesanne ja nende pädevusi ei tohi kahjustada;

34. tervitab seega Euroopa Liidule ELi toimimise lepingu artikli 6 lõike 2 punktis f seoses artikli 2 lõikega 5 ja artikliga 196 antud pädevuste taustal asjaolu, et komisjon ei võtnud tõösse nõuet moodustada Euroopa kodanikukaitse üksus;

⁽³⁾ Juba dokumendis CdR 116/2006 fin.

35. toetab komisjoni püüdlust töötada välja ühenduse üldine lähenemisviis, et korraldada katastroofideks valmistumise, neile reageerimise ja tagajärgedega toimetuleku valdkondi vastavalt lepingutele.

Brüssel, 11. mai 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee aramus „Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks: toidu, loodusvarade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamine”

(2011/C 192/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et otsetoetused peaksid endiselt olema põllumajandustootjate sissetulekute stabiilsuse nurgakivi tasuna avalike hüvede pakkumise eest ning hüvitusena ELi kõrgemate tootmisstandardite eest ja tingimusel, et otsetoetuste lahtisidumine toodangust ei too endaga kaasa tootmise kadumise ohtu alaliste ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondades;
- toonitab, et ühist põllumajanduspoliitikat ja ühtekuuluvuspoliitikat ei saa vaadelda üksteisest sõltumatult. Nende poliitikavaldkondade piirkondlikke eesmärke tuleb omavahel enam koordineerida eelkõige ELi tasandil;
- väljendab taas oma toetust ettepanekule määratleda ühine strateegiline raamistik, mis hõlmab struktuurifonde ja teisi regionaalarengu fonde, näiteks Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond;
- väljendab muret Euroopa Komisjoni esitatud esialgsete suuniste suhtes põllumajandusturgude reguleerimise kohta pärast 2013. aastat ning leiab, et ühise põllumajanduspoliitika tulevik ei ole mõeldav ilma turgu reguleerivate riiklike mehhanismide säilitamiseta, et võidelda hinnakõikumise vastu ning tagada tootjatele ja tarbijatele stabiilsed hinnad;
- märgib, et ÜPP tulevikku ei saa vaadelda lahus Euroopa kaubanduspoliitika tulevikust. Kui EL tahab anda oma panuse sellesse, et maailm oleks toiduga kindlustatud, peab Euroopa Liit ja rahvusvaheline kaubanduspoliitika hoolitsema WTO raames ja mujal ka selle eest, et Euroopa Liidu põllumajandus saaks toota õiglastel tingimustel;
- tõstab esile eriti suurt subsidiaarset vastutust tulevase ühtekuuluvus- ja põllumajanduspoliitika kujundamisel. Nimetatud poliitikate ühist lähenemist ja ühise poliitika lisaväärtust kahtluse alla panemata peaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused olema praegusest rohkem kaasatud tulevase ühise põllumajanduspoliitika tulevaste sammaste kujundamisse. Mitmetasandilise valitsemisraamistiku loomine on tingimata vajalik, kui tahetakse ühtaegu säilitada ÜPP-d ühenduse poliitikana, tugevdada kohaliku tasandi vastutust ning parandada aktsepteeritavust üldsuse poolt;
- rõhutab, et ühise põllumajanduspoliitika eesmärke on võimalik saavutada ainult siis, kui ka pärast 2014. aastat on kasutada piisavalt finantsvahendeid.

Raportöör

Luis DURNWALDER (IT/EPP), Bolzano autonoomse provintsi president

Viitedokument

„Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

„Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks: toidu, loodusvarade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamine”

KOM(2010) 672 lõplik

I ÜLDISED MÄRKUSED**REGIOONIDE KOMITEE**

sedastab järgmist:

1. põllumajandus on Euroopa maapiirkondade arengu jaoks olulise tähtsusega, sest annab tööd ligi 30 miljonile inimesele. Maapiirkonnad moodustavad 90 % Euroopa Liidu territooriumist, 60 % ELi elanikest elab maal;

2. põllumajandus võimaldab tagada eurooplaste toiduainetega varustatuse ning annab panuse majandusliku arengusse ja loob seega töökohti. Ühtlasi loob ta kõrge kvaliteediga elukeskkonna, panustab ala hüdrogeoloogilisse režiimi ning säilitab kultuurmaastikke ja traditsioone. Ilma põllumajanduseta ei oleks mõeldav Euroopa maapiirkondade multifunktsionaalne ja jätkusuutlik areng;

3. sellepärast on ühine põllumajanduspoliitika Euroopa Majandusühenduse loomisest alates üks selle keskseid tegevusvaldkondi. ÜPP on näidanud, et ühenduse poliitika võib tuua Euroopa ühiskonnale suurt lisaväärtust, seejuures on võimalik territoriaalsete paktide kaudu edendada Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia eesmärgi;

4. ÜPP oli ja on seetõttu edukas, et oma aastakümnetepikuse olemasolu jooksul on ta ikka ja jälle pidanud silmitsi seisma Euroopa ja kogu maailma uute väljakutsetega ning vastavalt sellele on teda kohandatud;

5. majanduslikud raamtingimused, hindade muutlikkus, põllumajandustootjate sissetulekute vähenemine, kasvav nõudlus toidu ja põllumajandusliku tooraine järele maailmas, nõudmised muuta tootmismeetodid säästvamaks ja ökoloogilisemaks ning tagada põllumajanduses suurem kaitse kliimamuutuste negatiivsete mõjude eest, samuti ka loomakaitse ja tugev tarbijakaitse nii toiduga kindlustatuse kui ka põllumajandussektori tarnekindluse aspektist toovad kaasa vajaduse ühise põllumajanduspoliitika ümberkujundamiseks pärast 2013. aastat;

6. Regioonide Komitee võttis juba oma 85. täiskogu istungjärgul 9.-10. juunil 2010 vastu omaalgatusliku arvamuse teemal „Ühine põllumajanduspoliitika pärast 2013. aastat” (CdR 127/2010), kus ta kaitses ideed, et ÜPP:

— peab jääma ühiseks poliitikaks;

— peab tagama eurooplaste toiduga kindlustatuse ja toidualase sõltumatuse;

— peab tagama stabiilse sissetuleku põllumajandustootjatele;

— peab tooma kasu kõigile põllumajandustootjatele, soodustama põllumajandustavade muutusi ning edendama tööhõivet ja säästvat maakasutust;

— peab soodustama keskkonda- ja loodusvarasid, sh maastikku ja bioloogilist mitmekesisust säästvaid tootmissüsteeme;

— peab võtma arvesse ebasoodsaid looduslikke ja geograafilisi tingimusi (mäestikualad, saared, väikese asustustihedusega alad, äärepoolseimad piirkonnad);

— peab keskenduma põllumajandusele ja toiduainetega seotud küsimustele;

— peab arendama ja lihtsustama teatavaid rakendusaspekte ja juhtimise tingimusi ÜPP esimese ja teise samba raames, sealhulgas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ulatuslikuma ja tõhusama kaasamise teel;

— omama käsitletavate raskuste ja küsimustega toimetulekuks piisavat eelarvet;

7. 27. jaanuaril 2011 võttis Regioonide Komitee vastu kohalike toidusüsteemide käsitleva perspektiivarvamuse, kus rõhutati mitmetahulise Euroopa põllumajanduse väärtust ning kohaliku turustamise lisaväärtust keskkonna-, sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste seisukohalt;

8. ÜPP reformi valdkonnas tehtud komitee töö taustal ja vastusena 2010. aasta novembris avaldatud teatisele on Regioonide Komiteel heameel märkida, et komisjon on selles teatises nimetanud paljusid komitee eelnimetatud arvamuses käsitletud punkte ning rõhutab, et need on endiselt aktuaalsed ning neid tuleks reformi käigus arvestada;

9. Regioonide Komitee rõhutab eriti just ühise põllumajanduspoliitika, eelkõige selle teise samba tähtsust Euroopa maaelu arengu jaoks tervikuna. Sellel omakorda on palju kokkupuutepunkte ühtekuuluvuspoliitikaga ja seetõttu ei saa neid poliitika- valdkondi, mis on küll kumbki omaette vajalikud, vaadelda üksteisest sõltumatult. Nende poliitikavaldkondade piirkondlike eesmärgi tuleb omavahel enam koordineerida eelkõige ühenduse tasandil. Komitee rõhutab, et teise samba 3. teljele tuleb eraldada piisavaid vahendeid maapiirkondade elukvaliteedi parandamiseks ja sealse elu mitmekesistamiseks;

10. Regioonide Komitee tõstab esile eriti suurt subsidiaarset vastutust tulevase ühtekuuluvus- ja põllumajanduspoliitika kujundamisel. Nimetatud poliitikate ühist lähenemist ja ühise poliitika lisaväärtust kahtluse alla panemata peaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused olema praegusest rohkem kaasatud tulevase ühise põllumajanduspoliitika tulevaste sammaste kujundamisse. Mitmetasandilise valitsemisraamistiku (ELi liikmesriigid, piirkonnad ja kohalikud omavalitsused) loomine on tingimata vajalik, kui tahetakse ühtaegu säilitada ÜPP-d ühenduse poliitikana, tugevdada kohaliku tasandi vastutust ning parandada aktsepteeritavust üldsuse poolt. Samal ajal tuleb aga vältida, et see subsidiaarsuse põhimõte tooks endaga kaasa mõttetult palju planeerimistasandeid ja seega ka ülemäärast halduskoormust;

ÜPP väljakutsed

sedastab järgmist:

11. nõudlus toidu järele hakkab kogu maailmas kasvama. See tuleneb nii maailma rahvastiku prognoositavast suurenemisest kui ka ostujõu kasvust ja sellega seotud toitumisharjumuste muutusest paljudes kiiresti areneva majandusega riikides. ÜPP, mille põhiülesannet on eelkõige Euroopa inimeste toitmine ja panus toiduainetega varustatuse tasakaalu, peab ta andma panuse selle kasvava globaalse nõudluse rahuldamisse. Peale selle annab põllumajandus suure panuse ka avalike hüvede tagamisse, mis võib väljenduda eelkõige taastuvatest ressursidest toodetud energiaga varustatuse – mis ei konkureeri otseselt toiduainete tootmisega – ning dünaamiliste maapiirkondade säilitamises;

12. sellega seoses ei saa ÜPP tulevikku vaadelda lahus Euroopa kaubanduspoliitika tulevikust. Kui EL tahab anda oma panuse sellesse, et maailm oleks toiduga kindlustatud, peab Euroopa Liit ja rahvusvaheline kaubanduspoliitika hoolitsema WTO raames ja mujal ka selle eest, et Euroopa Liidu põllumajandus saaks toota õiglastel tingimustel. Kui põllumajandustootjad peavad täitma kohustusi, mis ulatuvad rahvusvahelistest standarditest kaugemale ja tekitavad lisakulusid, siis tuleb neid lisakulusid arvestada rahvusvaheliste kaubanduskokkulepete impordisätetes;

13. põllumajandustegevus on väga tihedalt seotud keskkonnaga. Loodusressursside säästlik kasutamine ei ole seega ainult ühiskonna õigustatud mure, vaid ka põllumajandustootjate endi eluline huvi ning põllumajandusliku tootmispotentsiaali säilitamine. Seetõttu peaks põllumajandus andma panuse ka kliimamuutuste, mulla viljakuse vähenemise, veenappuse ja vee saastatuse, eluruumi hävimise ja bioloogilise mitmekesisuse väljakutsetega tegelemisse. ÜPP peab leidma lahendused neile meie ees seisvatele probleemidele;

14. sealjuures tuleb eriti rõhutada põllumajanduse rolli kliimamuutustega võitlemisel. Põllumajandustootjad on teinud juba suuri jõupingutusi, et vähendada kasvuhooonegaaside teket olulisel määral. Sellele lisaks tuleb aga intensiivselt tegeleda ka kohanemisstrateegiatega väljatöötamisega, et põllumajandus saaks ka tulevikus täita eelnimetatud funktsioone. Samuti tuleks rõhutada maapinna rolli CO₂ sidumisel ja selle tootlikkuse suurendamist orgaaniliste ainete sisalduse kasvu mõjul, samuti puittaimede võimet siduda CO₂-e. Põllumajandusel on selle probleemi lahendamisel kanda ka võtmeroll. Ta saab anda panuse säästva energiaga varustatusele ning pehme keemia arendamisse taastuvate ressurside baasil. Erilist rolli etendavad sealjuures kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kes toetavad innovaatilisi, biomassil põhinevaid energiakontseptsioone. Kõige tähtsam säästvalt toodetav energiakandja on sealjuures puit. Seetõttu on ka edaspidi vajalik tugevdada maaelu arengu raames nii metsamajandust – eriti piirkondades, kus mets annab olulise panuse kaitsemeetmetesse, aitab erosiooni vastu võidelda ja turiste ligi meelitada –, kui ka puittaimede kärpimisel tekkivate aiajäätmete kasutamist;

15. Regioonide Komitee toetab komisjoni seisukohta, et põllumajanduspoliitika peaks ka edaspidi toetuma kahele teineteisega kooskõlastatud sambale, kusjuures sammaste senine korraldus peaks jääma samaks. Komitee rõhutab siiski, kui oluline on veelgi põhjalikumalt selgitada mõlema samba jaoks seatud eesmärgid;

16. esimese samba otsetoetused tagavad põllumajandustootjatele sissetuleku, tasuvad talunikele avalike hüvede eest nagu maastikukaitse, keskkonnakaitse ja toiduga kindlustatus, millest Euroopa elanikud tänapäeval enam loobuda ei taha ning püüavad tasakaalustada ELi kõrgendatud standardeid võrreldes konkurentidega maailmaturul ning kaitsevad turgu kõikumiste eest;

17. teise samba abil edendatakse maaelu arengut. Seepärast tuleks juhendada kohalikest eripäradest ning kujundada see koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, kuna nad kannavad kaasfinantseerimise raames ka finantsvastutust;

18. Regioonide Komitee rõhutab, et ühise põllumajanduspoliitika eesmärged on võimalik saavutada ainult siis, kui ka pärast 2014. aastat on kasutada piisavalt finantsvahendeid;

II POLIITILISED SOOVITUSED

Otsetoetused

19. rõhutab, et otsetoetused peaksid endiselt olema põllumajandustootjate sissetulekute stabiilsuse nurgakivi tasuna avalike hüvede pakkumise eest ning hüvituseks ELi kõrgemate tootmisstandardite eest ja tingimisel, et otsetoetuste lahtisidumine toodangust ei too endaga kaasa tootmise kadumise ohtu alaliste ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondades;

20. toetab väidet, et otsetoetusi tuleb edaspidi jagada õiglasemalt, kuna tänane otsetoetuste süsteem, mis tugineb mineviku tootmismahtudele, moonutab ELi sisest konkurentsi ning tuleb asendada süsteemiga, mis väärtustab põllumajandustootmist võrdselt kogu Euroopa Liidus;

21. leiab, et ELi turu tasakaalu tagamiseks tuleks otsetoetusi Euroopas rohkem omavahel kooskõlastada. Rõhutab siiski, et eri liikmesriikidele vahendite jagamisel tuleb arvestada mõlemat sammast;

22. toetab toodanguga sidumata toetuse mudeli jätkamist ja komisjoni ettepanekuid lõpetada võimalikult kiiresti ajaloolistelt kujunenud ja konkreetsetele ettevõtetele eraldatavate toetuste maksmine. Komitee pooldab seega üleminekut piirkondlikele toetustele;

23. rõhutab vajadust lõpetada selle järkjärgulise ülemineku käigus ajaloolise jaotusmudeli poolt tekitatud otsetoetuste ebavõrdne jagamine liikmesriikides, kuna see on vastuolus toodanguga sidumata toetuste ideega ning kutsus varem ja kutsub praegugi liikmesriikides esile vastuvõetamatuid turukõikumisi, kuid rõhutab vajadust kehtestada üleminekuaeg, mille jooksul ettevõtted saavad uue toetuste korraga kohaneda;

24. toetab komisjoni ettepanekut seada sisse otsetoetuste ülempiiri. rõhutab, et sealjuures tuleb arvesse võtta erinevaid ettevõttevorme ettevõtete ühendusi ja ettevõtte panust tööhõivesse ning juriidiliste isikute puhul samuti liikmete arvu, ei tohi takistada kaasaegseid struktuuriarenguid Euroopa Liidu põllumajanduses;

25. toetab komisjoni ideed, et ka tulevikus peaks spetsiifiliste probleemidega piirkondades ja põllumajandusharudes, mis on

nende piirkondade põllumajanduse püsimise jaoks erilise tähtsusega, maksma tootmisega seotud toetusi. Sellega seoses tuleb viidata kariloomade tähtsusele mäestiku-, polaaralade-, saarepiirkondade ja hõredalt asustatud alade jaoks, kõigi tootmissüsteemide jaoks, mis kliimast ja rasketest maastikuoludest tulenevalt vajavad erilisi toetusmeetmeid ning eelkõige piimatööstuse säilimise jaoks neil aladel ka pärast kvoodisüsteemi lõppemist piimasektoris. Ilma toimiva piimatööstuseta ei ole võimalik ka põllumajanduslikult kasutatava maa (eelkõige mägede ja mäestikualade ning Vahemere piirkonna metsakarjamaad) säilimine. Samuti on oluline sotsiaal-majanduslik ja keskkondlik tähtsus väikse saagikusega oliivikasvatusel mägi-aladel ja muudes raskete kliimatingimustega piirkondades. See on oluline ka Euroopa karjamaade ökosüsteemide ja teatud piirkondade tegevuse säilitamiseks ning veise-, lamba- ja kitsekasvatuse sektori püsijäämiseks. Nende maade kadumisega põllumajandusele läheks ühtlasi kaduma ka antud piirkondade ainulaadne kultuur-maastik. Lisaks kasutab veisekasvatuse marginaalseid maa-alasid ka linnalähedastes piirkondades. See on oluline avatud ruumi tagamiseks (nt ülejutus-aladena) ja võimaldab samas neid maa-alasid ikkagi teatud määral majanduslikult mõttes kasutada. Tootmisega seotud toetusteta satub kõnealuse sektori elujõulisus ohtu, mistõttu ei suuda nad enam seda rolli täita;

26. leiab, et WTO lubatavad toodanguga seotud toetused tuleb täielikult ära kasutada;

27. toetab komisjoni ettepanekut tõsta toetusi ebasoodsate tingimustega piirkondades, et kompenseerida seega sealsete ettevõtete kõrgemad tootmiskulud ja edendada üldist põllumajandust kogu Euroopas. Rõhutab, et nimetatud toetuste tõstmine on Euroopa kõigi piirkondade põllumajandustootjate sissetulekute tagamise seisukohast põhjendatud ja vajalik;

28. rõhutab, et ühine põllumajanduspoliitika ja põllumajandustootjad ei peaks üksi aktiivselt tegelema uute keskkonnaraskustega, eriti veel, kui ei suurendata selleks eraldatavaid summasid;

29. rõhutab, et teise samba põllumajanduse keskkonnaprogrammid peavad andma panuse eesmärgi suurendada põllumajanduse keskkonnasäästlikkust. Sellega seoses tuleb viidata sellele, et mõned liikmesriigid kulutavad koguelarvest vähem kui 10 % teisele sambale ega paku seega põllumajandustootjatele just palju põllumajanduse keskkonnaprogramme. Komitee teeb seepärast ettepaneku, et tulevikus peaksid kõik liikmesriigid kulutama koguelarvest vähemalt 10 % teise samba põllumajanduse keskkonnaprogrammidele ja et selleks võib rakendada vähendatud kaasfinantseerimist vähemalt 10 % ulatuses;

30. on seisukohal, et mahepõllundus ja põllumajandus tervikuna peavad saama suuremat toetust ÜPP raames, kuna nad on osa maaelu arengu poliitikast;

31. peab, arvestades Euroopa Liidu aktiivsete põllumajandustootjate kiiret vananemist, tungivalt vajalikuks näha ette lisameetmeid noortele põllumajandustootjatele. Siiani teises sambas ette nähtud noortalunikutootus on osutunud ebapiisavaks, et pidurdada aktiivsete põllumajandustootjate jätkuvat vananemist. Hetkel on ELis vaid 7 % põllumajandustootjaid nooremad kui 35, kusjuures üks kolmandik on üle 65 aasta vanad. Seega tuleb uurida, kas on võimalik tõsta esimeses sambas otsetoetusi noortele põllumajandustootjatele, et luua nii noortele lisastiimuleid põllumajandusega tegelema hakkamiseks;

32. juhib tähelepanu sellele, et nooremad generatsioonid vajavad asjakohaseid avalikke teenuseid, et käivitada põllumajandusettevõtteid maapiirkondades. Maapiirkondade põllumajandussuutlikkust on võimalik säilitada, motiveerides noori põllumajandustootjaid soetama uuenduslikke ja keskkonnahoidlikke tootmissüsteeme ning luues uusi, alternatiivseid majanduslikke võimalusi;

33. toetab komisjoni ettepanekut kehtestada väiketalunikele lihtsustatud ja konkreetne toetuskava, et säilitada nii väiksed põllumajandusstruktuurid eelkõige ebasoodsate tingimustega piirkondades ning vähendada ebavajalikku bürokraatiat. Rõhutab sealjuures, et 82 % Euroopa talunikest saab toetust alla 5 000 euro ning seega võimaldaks väiketalunike liigse halduskoormuse vähendamine vähendada märkimisväärselt ka üldist bürokraatiast ja parandada talunike rahulolu ÜPPga;

34. rõhutab, et nõuetele vastavust ja ühtset haldus- ja kontrollsüsteemi on vaja lihtsustada, kahjustamata sealjuures süsteemi funktsionaalsust. Lähtepunktideks oleksid sealjuures kogu ELis ühtsete nõuetele vastavuse kohapealse kontrolli võtmekriteeriumite kehtestamine, kontrollkvootide vähendamine poole võrra nõuetele vastavuse ning haldus- ja kontrollsüsteemi puhul, et ühtlustada nõudmisi ja kontrolle ELi eri piirkondades, ning kui liikmesriikidel on ette näidata toimivad süsteemid ning reaalseid olusid arvestavate piirmäärade kasutamine;

35. jagab komisjoni seisukohta, et toetusi tuleks eraldada vaid tegevtootjatele, kuid unustada ei tohiks ka hobitalunikke, kes etendavad just eelkõige ebasoodsamate tingimustega piirkondades põllumajanduse säilitamisel olulist rolli. Komitee teeb siiski ettepaneku, et komisjon kehtestaks põhimääratlused sellistele mõistetele nagu „tegevtootja” ja „põllumajandusmaa”, mida saaks täiendada liikmesriigi või piirkonna tasandil;

36. on seisukohal, et sektorites, kus siiani on kehtinud spetsiifilised turueeskirjad ja kus toodanguga sidumata toetuste süsteemi ei ole kasutatud või on kasutatud vaid osaliselt, nagu näiteks puuvilja- ja köögiviljakasvatuse, veini- või suhkrutööstus, peaksid need spetsiifilised eeskirjad ka säilima;

Turumeetmed

37. väljendab muret Euroopa Komisjoni esitatud esialgsete suuniste suhtes põllumajandusturgude reguleerimise kohta pärast 2013. aastat ning leiab, et ühise põllumajanduspoliitika tulevik ei ole mõeldav ilma turgu reguleerivate riiklike mehhanismide säilitamiseta, et võidelda hinnakõikumise vastu ning tagada tootjatele ja tarbijatele stabiilsed hinnad;

38. viitab sellele, et ÜPP kõige tähtsamaks põhimõtteks tuleks ka edaspidi pidada ühenduse eelistamist ja et see põhimõte aitab oluliselt kaasa Euroopa toidusuveräänsuse säilitamisele;

39. on seisukohal, et veel olemasolevad turuvahendid nagu sekkumine, era- ja riiklik ladustamine ning tundlike toodete eksporditoetused on osutunud ülivajalikeks ning seega peaksid need turvalisuse huvides koos vastava eelarverega alles jääma;

40. viitab sellele, et toetuste tootmisest lahtisidumine on muutnud Euroopa põllumajanduse rohkem turule orienteerituks, kuid et see areng on põhjustanud ka suurt hindade kõikumist, millel on negatiivne mõju põllumajandusettevõtete püsijäämisele;

41. viitab sellele, et turuvahendid peavad olema kujundatud selliselt, et need ühelt poolt tagavad põllumajandusturgude tarnekindluse ja kaitsevad põllumajandustootjaid ootamatute hinnalanguste ja neist tuleneva tulude saamata jäämise eest ning teiselt poolt piiravad tarbijate poolt toiduainete eest makstavate hindade kõikumist;

42. leiab, et kõnealuseid vahendeid tuleb kindlasti parandada. Seejuures tuleks kontrollida võimalust laiendada ajutiselt ladustatavate toodete nimistut, pikendada toetusperioode ja rakendada meetmeid tootmisest ajutiselt loobumiseks. Samuti tuleb võtta asjakohaseid meetmeid, et ennetada kuritarvitusi põllumajandusliku toorainega kauplemisel, ohustamata seejuures turgude toimimist. Kõigi nimetatud meetmete eesmärk on vältida põllumajandus- ja tervishoiualastest kriisidest tekkivat turgude ebastabiilsust;

43. viitab sellele, et põllumajandustootjate osa kogu toiduainete tarneahelas loodavas lisaväärtuses väheneb järjest ning tuleb välja töötada turuvahendeid, mis seda arengut pidurdaksid. Kutsub sellega seoses komisjoni üles looma raameeskirjad tootjate ühenduste ja erialaliitude moodustamiseks kõigis tootmisvaldkondades, et selle kaudu tugevdada ka põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas. Lisaks sellele tuleks eelkõige ebasoodsamate tingimustega piirkondades ning muudes haavatavate tootmisstruktuuride või -süsteemidega piirkondades piimatootmise valdkonnas toetada tootjaühendusi ja ühist turustamist, et sellega leevendada piimakvootide lõppemise mõjusid ning takistada tootmise ümberpaiknemist;

44. sooviks, et Euroopa Komisjoni uuriks jaevahendajate mõju toiduainete tootjatele, turustajatele, tarnijatele, tarbijatele ja laiemale keskkonnale;

45. peab vajalikuks läbi vaadata konkurentsi reguleerivad ELi õigusnormid eesmärgiga võimaldada tõelise tasakaalu saavutamist toiduainete tarneahelas;

46. on seisukohal, et lisaks riiklikele turukorraldusvahenditele tuleks täiustada kindlustussektori tugisüsteeme, nagu mitme riski kindlustus, ning et sellega seoses tuleb liikmesriikidele luua võimalusi toetada põllumajandustootjate vastastikuse abistamise jaoks loodud ühendusi ja koostöö tegemist toiduainete tarneahela teiste lülidega, mis vähendaks bürokraatiat;

47. rõhutab, et EL on viimastel aastatel teinud suuri jõupingutusi eksporditoetuste kaotamiseks; viitab sellele, et selle turuvahendi lõplik ärakaotamine sõltub ka kolmandate riikide valmisolekust loobuda sellest rahvusvahelises kaubanduses WTO raames; antud juhul on vajalikud ekspordi toetavad vahendid, mis on kooskõlas WTO eeskirjadega;

48. kutsub komisjoni üles täpsemalt uurima praeguse kvoodisüsteemi lõppemise mõjusid ja välja töötama meetmeid tootmis- ja töötlemisstruktuuride tagamiseks;

49. palub komisjonil tagada, et suhkru- ja isoglükosisektori reguleerimise tulevikku käsitlevates ettepanekutes lähtutaks püüdest tagada tootmise säilimine ELis ja suhkruproduktide kasvatamiseks selline sissetulek, mis võimaldaks suhkruproduktide kasvatamiseks ja praeguste suhkrutehaste säilitamist;

50. kutsub komisjoni sellega seoses üles tugevdama jõupingutusi uurimis- ja arendustegevuses innovatsiooni alal ning läbi viima edendamise osas. Komitee palub seega pöörata jätkuvalt tähelepanu toiduainetega seotud teadustegevusele tulevastes Euroopa teadus- ja arendustegevuseprogrammides;

51. kutsub komisjoni üles kaubanduspoliitika raames, eelkõige kahepoolsete lepingute puhul kaitsma jõuliselt ka Euroopa põllumajanduse huve ning arvestama kaubanduspoliitika mõju ÜPP-le, eelkõige kahepoolsete lepingute või WTO raames sõlmitud lepingute mõju Euroopa põllumajandusele. Seejuures on WTO läbirääkimised keskne tegur Euroopa jätkusuutlikkusstandardite elluviimiseks globaalsel tasandil;

52. viitab sellega seoses asjaolule, et tarbijal on õigus nõuda Euroopa Liidu põllumajanduses kehtivaid kõrgeid sotsiaal-õiguste, toiduohutuse, keskkonnakaitse, kvaliteedi ja loomakaitse

standardeid ka imporditud toiduainetelt. Selle õiguse eest tuleb otsustavalt seista rahvusvahelistel ja kahepoolsetel kaubanduslääbirääkimistel;

Maaelu arendamine

53. sedastab, et vaatamata ELi jõupingutustele ÜPP ja ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas kannatavad paljud maapiirkonnad Euroopas, ikka asustuse hõrenemise ja taandarengu all ning et nende piirkondade arengutase on alla ELi keskmist ning kaugel alla enamiku linnapiirkondade taset;

54. juhib tähelepanu põllumajandustootjate erilisele rollile linnalähedastes piirkondades, kus maa- ja põllumajandusressursidele võib avalduda tugev surve. Komitee rõhutab, et kõnealune toiduainete ja avalike hüviste tootmine linnaelanikkonna läheduses peab säilima;

55. rõhutab seepärast ühise põllumajanduspoliitika teise samba tähtsust maapiirkondade, sh linnalähedaste piirkondade arengule tervikuna;

56. rõhutab ÜPP teise samba tähtsust põllumajanduse moderniseerimise, põllumajandusstruktuuride säilitamise ja parandamise ning eelkõige maapiirkondade ja nende kogukondade säilitamise ja sotsiaalmajandusliku parandamise jaoks tervikuna. Selleks on vaja rakendada põllumajanduse konkurentsi- võimet toetavat maaelu arengu poliitikat, eraldades sellest ühe osa põllumajanduse struktuuri ja infrastruktuuri ning toiduainetööstuse alastele meetmetele;

57. rõhutab, et maaelu areng võib anda suure panuse Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse. Komitee leiab siiski, et vajalik on selge arusaam sellest, kuhu tõmmata piir Euroopa Liidu asjaomase poliitika ja selle rahastamisvahendite ülesannete (näiteks kliima, energia) ning selle vahel, mida tuleks toetada ühise põllumajanduspoliitika (või regionaal-) fondide raames;

58. sedastab, et maaelu arengu meetmed kuuluvad ÜPP teise samba, kuid neil on ka palju kokkupuutepunkte ühtekuuluvuspoliitikaga. Seetõttu on vaja põllumajanduspoliitika teise samba ja ühtekuuluvuspoliitika eesmarke nende kavandamisel omavahel kooskõlastada, et vältida dubleerimise võimalusi ja „halle tsoone“ ning et kasutada ära sünergiaid ning et tõsta põllumajandusvaldkond tagasi maaelu arengu poliitika keskmesse; seoses sellega kutsub üles ühtlustama eri Euroopa fondide kehtivad halduseeskirjad;

59. väljendab taas oma toetust ettepanekule määratleda ühine strateegiline raamistik, mis hõlmab struktuurifonde ja teisi regionaalarengu fonde, näiteks Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond;

60. nõuab, et piirkondade subsidiaarset vastutust põllumajanduspoliitika teise samba kujundamise juures tuleb erilisel austada, järgides kujundamise juures mitmetasandilise valitsemise põhimõtet, mis arvestab piirkondade erilist tähtsust ja pädevust meetmete kohandamisel vastava piirkonna konkreetsetele vajadustele. Rõhutab sellega seoses teise samba subsidiaarset ideed, mille kohaselt liikmesriigid ja piirkonnad saavad piirkondlikest eripäradest lähtudes valida, milliseid meetmeid rakendada;

61. on seega seisukohal, et maaelu arengu poliitika elluviimise ja asjaomaste rahastamisvahendite kasutamise alt-üles põhimõtet tuleks eelkõige rakendada tugeva kohaliku partnerluse kaudu;

62. peab, arvestades Euroopa aktiivsete põllumajandustootjate kiiret vananemist, tungivalt vajalikuks näha ette lisameetmeid noortalunikele eesmärgiga meelitada sektorisse värsket verd ning täiendada siiani teise samba raames pakutud noortalunike toetusi;

63. samuti kutsub üles nägema ette erimeetmed kvaliteedipaketis esitatud ettepanekute elluviimiseks, näiteks meetmed, millega soodustada kvaliteettooteid tootvate põllumajandusettevõtete ajakohastamist ja toetada tarbijate teavitamise kampaaniaid;

64. peab vajalikuks, et ettevõtete nõustamine laieneks nõuetele vastavuselt kõigile tähtsamatele nõustamisvaldkondadele (tootmistehnika, ettevõtte juhtimine, uute väljakutsetega toimetulek, uuenduste kasutuselevõtt, keskkonnajuhtimise küsimused, kliimamuutusi leevendavad meetmed) ning et teise samba raames tuleks ette näha sobivad meetmed selle toetamiseks. Toetamise juures tuleks keskenduda akrediteeritud nõustamisteenistustele. Eesmärk peab olema võimaldada kõigile põllumajandustootjatele Euroopa Liidus juurdepääs pädevatele nõustamisteenustele, sõltumata sellest, kas neid teenuseid pakub riik, avalikud organisatsioonid või eraettevõtted;

65. rõhutab, kui oluline on mitmekesistamine väikeste põllumajandusettevõtete, ebasoodsamates piirkondades või väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimates piirkondades, saartel ning piiriülestel ja mäestikualadel asuvate ettevõtete jaoks, ja nõuab motiveerivate meetmete kehtestamist selle saavutamiseks;

66. rõhutab kvaliteetsete kvalifikatsioonitõstmismeetmete pakkumise tähtsust põllumajanduses, eelkõige erialase koolituse järgses etapis. Kiired muutused põllumajanduses ja toidutööstuses, nagu ka ühiskonnas tervikuna, nõuavad elukestvat õpet;

67. toetab komisjoni jõupingutusi toetada põllumajanduspoliitika teise samba raames põllumajandustootjate vahelist koostööd, eelkõige tootmisvahendite ühisel kasutamisel toodete müügilühiste tööorganisatsioonide kaudu või loomapidamise alase ühistöö puhul, et tasakaalustada väikeste struktuuride ebasoodsamaid tingimusi konkurentsiks;

68. rõhutab ÜPP teise samba tähtsust eelkõige ebasoodsamate tingimustega piirkondades asuvate ettevõtete jaoks ja toetab seega komisjoni ettepanekut lugeda hüvitist ka edaspidi maaelu arenguprogrammide osaks. Teeb ettepaneku jätta alles olemasolevad kujundamisvabadused ja tõsta praegust ülempiiri, tulles vastu eriti keerulise struktuuriga mäestikualade ja linnalähedaste piirkondade – tugevalt linnastunud maapiirkondade – vajadustele. Teeb samuti ettepaneku toetada väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimaid piirkondi, saari, piiriüleseid ning mäestikualasid spetsiifilise meetmepaketiga nagu näiteks transpordikulude hüvitamine, erimeetmed karjamaadele ja bioloogilise mitmekesisuse toetused ja mäestikualade toodangu tunnustamine ELi kvaliteedipoliitika läbivaatamise raames;

69. rõhutab, et paljudes ELi piirkondades peab konkurentsivõime tõstmisega tingimata kaasnema põllumajandusinfrastruktuuri parandamine; tõstab lisaks esile, et innovatsioon kui eeltingimus kliimamuutustega kohanemiseks, ressursitõhususe tõstmiseks ja ettevõtete juhtimise parendamiseks on mõõdapääsmatu ning seepärast tuleb seda enam edendada;

70. viitab sellele, et komisjon püüdleb tavaliste vähemsoodsaate piirkondade üle-euroopalise ühtlustatud uue piiritlemise poole. Komitee on seisukohal, et selle juures kasutatavad uued kriteeriumid peavad olema sihipärased ning et liikmesriikidele ja piirkondadele tuleb sealjuures võimaldada piisavalt subsidiaarsust ja paindlikkust. Rõhutab, et uue piiritlemise mõju tuleb kindlasti leevendada mõistlike üleminekuaegadeaga;

71. rõhutab kliimamuutustest tulenevatele väljakutsetele ja jätkusuutliku maaelu arengu vajadusele mõeldes tarvidust tugevdada ja lihtsustada vee säästvat kasutust põllumajanduses, vähendades vee tarbimist ja reostamist, ning põhjaveevarude täitumise meetmeid (näiteks veepiüde terrasside säilitamine saare- ja mäestikupiirkondades, mulla viljakuse suurendamine), samuti kahju ärahoidmise meetmeid ja kliimast tingitud loodusõnnetustes kannatada saanud põllumajandusinfrastruktuuri taastamise meetmeid;

72. rõhutab põllumajanduse keskkonnaprogrammide tähtsust ja nõuab, et kõik liikmesriigid kulutaksid tulevikus vähemalt 10 % oma põllumajanduse eelarvest põllumajanduse keskkonnaprogrammidele, et anda nii tõhus panus põllumajanduse säästlikumaks muutmise ning suure loodusliku väärtusega põllumajandussüsteemide tunnustamisse, et põllumajanduslikel aladel saaks säilitada ja taastada bioloogilise mitmekesisuse ning aidata paremini kaitsta vett ja pinnast;

73. rõhutab, et põllumajanduse keskkonnaprogrammide puhul tuleb samuti kasutada motiveerivaid elemente, et populariseerida neid põllumajandustootjate hulgas ning et tuleb väärtustada teatavate põllumajandustavade loodavaid kaudseid hüvesid;

74. on seisukohal, et maaelu arenguprogrammi meetmete rakendamist võib oluliselt lihtsustada kaasfinantseerimine kolmandate osapoolte poolt;

75. rõhutab, et aktiivne metsamajandus on erilise tähtsusega paljude maapiirkondade, eriti mäestikualade turvalisuse jaoks ja aitab neid turistidele atraktiivsemaks muuta ning et seetõttu peaks kõigil piirkondadel olema võimalus saada maaelu arenguprogrammi raames toetusi metsamajanduse jaoks;

76. rõhutab LEADERi tähtsust maapiirkondade integreeritud arengule eelkõige ka seoses alt-üles põhimõttega, mis on

osutunud väga tõhusaks ja kutsub komisjoni üles edendama ja tugevdama seda lähenemist ka edaspidi. Sellegipoolest on vaja LEADERit tulevikus paindlikumaks muuta ja esiplaanile seada innovaatilisi lahendusi. Samuti tuleb LEADERi raames luua paremad võimalused kohalike arengukavade alla kuuluvate erinevate projektide kooskõlastamiseks. Maaelu arenguprogrammi ülesehituse praegune telgsüsteem on osutunud liiga jäigaks. Seetõttu on vaja anda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele rohkem paindlikkust, et saaks rohkem arvestada kohalikke eripärasid. Maaelu arenguprogrammi menetlusi on vaja lihtsustada, eriti aruandluse osas;

77. on lisaks seisukohal, et LEADERi lähenemisviisi tuleks kasutada koos kohaliku arengu partnerluse mudeliga, mis tugineb alt-üles suunatud kohalikele arengustrateegiatele ning valdkonnaülestele meetmetele, koostööle innovatsiooni küsimustes ning võrgustumisele;

78. on seisukohal, et toidutöötlemisettevõtetele tehtavate investeeringute toetamise piiramise puhul tuleb arvestada struktuurilisi arenguid (VKE piiride tõstmine või kaotamine);

79. rõhutab, et praeguseks on kulutused kavandamisele, kavade elluviimisele, hindamisele, järelevalvele ja abistamisele kasvanud liiga suureks ja seega tuleks neid oluliselt vähendada.

Brüssel, 11. mai 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 90. ISTUNGJÄRK 11. JA 12. MAIL 2011

Regioonide Komitee arvamus teemal „Ambitsioonika ELi poliitika kujundamine põllumajanduse kvaliteedikavade soodustamiseks”

(2011/C 192/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- leiab, et ELi põllumajandustoodete kvaliteet on ühise põllumajanduspoliitika üks peamistest lisaväärtustest ja üks selle peamistest eelistest maailma turgudel; on seetõttu arvamisel, et kvaliteedipoliitikast peaks saama 2013. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika üks peamistest telgedest; nõuab tulevase ühise põllumajanduspoliitika raames kohandatavate vahendite loomist, et tugevdada, edendada ja toetada kvaliteedikavade väljatöötamist;
- on arvamisel, et on esmatähtis säilitada majandustegevuse tasakaalustatud jagunemine ELi territooriumil, toetudes diferentseeritud arengumudelitele; just nimelt turgudel eristumise abil suudavad kõige ebasoodsamate tingimustega maapiirkonnad säilitada põllumajandusliku tootmise, toetudes olemasolevatele kvaliteedikavadele, mida tuleb tugevdada ja edasi arendada; selline diferentseeritud lähenemisviis põllumajandustoodete turgudele on eriti oluline mägiipiirkondade toodete ja kohalike toodete puhul, mille väärtus lühikeste tarneahelate puhul võib suureneda;
- leiab, et mõiste „Mägiipiirkonna põllumajandustoodete” kaitse aitaks jätkusuutlikult kaasa majandusarengule, piirkonna ruumilisele planeerimisele ja keskkonnakaitsele;
- on seisukohal, et kohalike toidusüsteemide arendamise eelduseks on eristava märgise loomine ELi tasandil ja vahendite väljatöötamine ühise põllumajanduspoliitika teise samba raames, et innustada tootjaid kõnealust lähenemisviisi omaks võtma, ja palub seetõttu komisjonil teha ettepanekuid ELi põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika eeskirjade sellesuunaliseks täiendamiseks;
- leiab, et erinevate kvaliteedikavade raames toodetud põllumajandustoodete majanduslik edu ja jätkusuutlikkus on lahutamatult seotud pakumise juhtimisega;
- nõuab kooskõlas varasemate arvamustega GMode välistamist ametlikele kvaliteedimärgistele esitavates nõuetes;
- soovib, et tugevdataks geograafiliste tähiste rahvusvahelist kaitset.

Raportöör	René SOUCHON (FR/PES), Auvergne'i piirkonna volikogu esimees
Viitedokument	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus põllumajandustoodete kvaliteedikavade kohta
	KOM(2010) 733 lõplik

I VÄLJAKUTSED JA EESMÄRGID

REGIOONIDE KOMITEE

A. Kvaliteedipoliitika ühise põllumajanduspoliitika olulise osa ja ELi põllumajandustoodete peamise eelisenä rahvusvahelistel turgudel

1. märgib, et Euroopa Liidu toidukvaliteedi ja -ohutuse nõuded kuuluvad maailma kõige rangemate hulka;

2. leiab, et ELi põllumajandustoodete kvaliteet on ühise põllumajanduspoliitika üks peamistest lisaväärtustest ja üks selle peamistest eelistest maailma turgudel;

3. tuletab meelde, et ühiselt rakendatavad kvaliteedikavad moodustavad lahutamatu osa ELi kultuuri-, põllumajanduslikust ja gastronoomilisest pärandist. Kvaliteedikavad on ühine pärand, mille kaitsmine ja edasiarendamine on esmatähtsad;

4. märgib, et tänu kvaliteedipõhisele eristamisele on võimalik saada maksimaalset lisaväärtust eri valdkondades ja vastata Euroopa Liidu tarbijate ja tootjate suurele nõudlikkusele;

5. rõhutab, et põllumajanduslike toorainete hindade kriisi arvestades on eristuvate kvaliteeditoodete tootmisel olnud stabiliseeriv mõju piirkondadele. Eristuvate kvaliteetsete toodete tootmine võimaldab arendada investeeringuid, teadusuuringuid ja uuendustegevust ning tagada, et tootjad saavad valdkonna lisaväärtusest õiglasema osa;

6. on seetõttu arvamisel, et kvaliteedipoliitikast peaks saama 2013. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika üks peamistest telgedest;

7. peab esmatähtsaks ja nõuab sellest tulenevalt, et pärast 2013. aastat jätkatakse ühise põllumajanduspoliitika raames ELi põllumajandustoodetele rangete nõuete esitamise aktiivset toetamist;

8. leiab, et erinevate kvaliteedikavade raames toodetud põllumajandustoodete majanduslik edu ja jätkusuutlikkus on lahutamatu seotud pakumise juhtimisega. Tootmismahtude ülemäärase kasvuga kõnealuste toodete tavapärasest turusegmentidest suuremaks kaasneb toote eristuvuse kahanemine. Eristuvuse

kahanemise tagajärjeks on hinnalangus, mis võib viia lausa toote täieliku kadumiseni. Kvaliteedikavade aluseks olevad majandusmudelid on majanduslikult huvitavad üksnes selle pärast, et need erinevad standardmudelitest. Nende tavapäraseks muutumine ja seega nende eristuvuse kahanemine viib vältimatult kõige nõrgemate piirkondade tühjenemisele;

9. sedastab, et praegused sätted ei võimalda rahuldaval viisil ühiselt kasutada ELi, liikmesriikide ja piirkondlike vahendeid rühmade ja piirkondade ühistevõimuses. On selgunud, et vaid peamiste geograafiliste tähistega jaoks on võimalik leida ELi fondide kasutamiseks vajalikud omavahendid;

B. Kvaliteedikavad maapiirkondade ruumilise planeerimise ja arendamise olulise vahendina

leiab, et

10. kvaliteedikavad pakuvad paljudele põllumajanduspiirkondadele võimaluse osaleda globaliseerimises, kuna nendega tunnustatakse konkreetseid oskusteadmisi ja pakutakse tarbijatele kvaliteettooteid;

11. maapiirkondade ruumilise planeerimise mõõde on kvaliteedikavade üle peetava arutelu oluline ja lahutamatu aspekt. Kõnealused süsteemid aitavad otseselt kaasa nende maapiirkondade majandusarengule, kus need kasutusel on;

12. ELi maapiirkonnad on erisugused, nende puhul on tege mist paljude väga erinevate piirkondadega. Nende põllumajanduslikud, mullastiku- ja kliimatilised tingimused, rääkimata logistilistest ja turutingimustest, võivad vägagi erineda;

13. globaliseerumise taustal ja rahvusvahelise konkurentsi praegustes tingimustes peab kõige ebasoodsamate tingimustega piirkondadel olema võimalus kehtestada sätteid, mis võimaldavad neil töötada välja spetsiifilisi arengumudeleid ja muuta oma põllumajandustooted turgudel tarbijate jaoks selgelt eristuvaks. Seepärast on oluline, et säilivad praegused meetmed, mis kompenseerivad kõige ebasoodsamate tingimustega piirkondade rasket konkurentsiolukorda ning et kõigil ELi maapiirkondadel on juurdepääs vahenditele, millega väärtustada ja eristada oma tooteid kohalikel, Euroopa või rahvusvahelistel turgudel;

rõhutab, et

14. kvaliteedikavadele omaste spetsiifiliste ja rangemate tootmispiirangutega kaasnevad tootmiskulude suurenemine ja tootja tehtavad täiendavad jõupingutused. Tarbijad on nõus maksma lisapingutuste eest õiglast hinda, kui nad selle eest saavad toote, mida nad peavad kvaliteetsemaks ja/või piirkonnale tüüpiliseks;

15. praegu kohaldatavad konkurentsieeskirjad soodustavad tootmiskulude seisukohast kõige soodsamate tingimustega piirkondi. Vastupidi kannatavad aga kõige halvemas olukorras olevad piirkonnad ebasoodsate kulukonkurentsi tingimuste all;

on seetõttu arvamusel, et

16. on esmatähtis säilitada majandustegevuse tasakaalustatud jagunemine ELi territooriumil, toetudes diferentseeritud arengumudelitele;

17. just nimelt turgudel eristumise abil suudavad kõige ebasoodsamate tingimustega maapiirkonnad säilitada põllumajandusliku tootmise, toetudes olemasolevatele kvaliteedikavadele, mida tuleb tugevdada ja edasi arendada;

18. selline diferentseeritud lähenemisviis põllumajandustoodete turgudele on eriti oluline mägi- ja piirkondade toodete ja kohalike toodete puhul, mille väärtus lühikeste tarneahelate puhul võib suureneada;

II POLIITILISED SOOVITUSED

C. Kvaliteedi kaitsmine ja edendamine rahvusvahelises kaubavahetuses

19. rõhutab, et kvaliteedikavade tunnustamisel on rahvusvahelises kaubavahetuses otsustav tähtsus. Tunnustamisel ei tohi järgida sama loogikat kui eramärgiste puhul. Päritolunimetuste põhimõte on eraomandist erineva ühise omandi ja pärandi põhimõte. Seetõttu on soovitatav tugevdada geograafiliste tähistega rahvusvahelist kaitset;

20. kordab kooskõlas varem vastuvõetud arvamustega oma nõudmisi, mille eesmärk on geograafiliste tähistega tunnustamise ja tähistele kohaldatava rahvusvahelise õigusraamistiku tugevdamine. Selle kaudu võiks saavutada kvaliteedikavade tõepoolest tõhusa ja jätkusuutliku kaitse rahvusvahelisel tasandil;

21. on eelkõige seisukohal, et Euroopa Liidul tuleks tõhustada oma jõupingutusi parandamiseks geograafiliste tähistega (kaitstud päritolunimetused ja kaitstud geograafilised tähised) kaitset Maailma Kaubandusorganisatsioonis peetavatel läbirääkimistel ja Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsioonis (WIPO);

22. soovib eelkõige

a) laiendada intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-leping) artikli 23 kohast kaitset kõigile põllumajandustoodetele;

b) luua rahvusvahelisel tasandil geograafiliste tähistega mitme-poolse registri;

c) sõlmida kahepoolsed kokkulepped ELi ja kolmandate riikide vahel, eesmärgiga tunnustada vastastikku kõiki kaitstud geograafilisi tähiseid ja kaitstud päritolunimetusi;

23. leiab, et oleks huvitav teada, millised on ohud, mis võivad tuleneda teatavatest, läbirääkimiste järgus olevatest kahepoolsed lepingutest, milles käsitletakse vastastikust tunnustamist seoses geograafilise tähisega toodetega. Tuleb tagada, et kõnealuste lepingute sõlmimisega ei kaasneks selliste kolmandatest riikidest pärit toodete viimine ELi turule, millel on küll geograafiline tähis, ent millele esitatavate nõuete või mille kontrollimise tase ei ole ühtlustatud ELi standarditega;

24. soovib kehtestada täpsed meetmed selleks, et vältida selliste toodete turustamist ELis või nende eksporti EList välja, mille nimetused ei vasta ELi põllumajandustoodete suhtes kohaldatavat kvaliteeti käsitlevatele õigusaktidele;

D. Geograafiliste tähistega määratluse selgitamine ja tugevdamine

25. kahtleb Euroopa Komisjoni määruse ettepanekus väljapakutud kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega määratluse muutmise põhjendatuses;

26. palub selgesõnaliselt Euroopa Komisjonil tagada, et toodete väljatöötamise ja valmistamise etappe käsitlevate viidete välajätmine ei viiks kaitse nõrgenemise või kuritarvitusteni;

27. tõstatab samuti küsimuse, kuivõrd kasulik on iga tooteliigi jaoks eraldi määratluse väljatöötamine, ning rõhutab, et teatavate tooteliikide tootmisetappide võimalike eripäradega arvestamine ei tohi kahjustada geograafiliste tähistega süsteemi ühtlust ja järjepidevust ELi tasandil;

28. kutsub Euroopa Komisjoni üles selgitama menetluskorda, mida ta kavatseb järgida delegeritud õigusaktide puhul, ning soovib eelnevat konsulteerimist kõigi huvitatud osapooltega;

E. Mägipiirkondade toodete edendamine ja eristamine

29. märgib, et mägipiirkondade põllumajandustooted iseloomustab tarbijate silmis tugev identiteet, mis esindab suuremalt jaolt ekstensiivseid ja/või traditsioonilisi tootmissüsteeme. Kõnealused tooted seostuvad tugevalt avalike hüvedega ja neid peetakse väga väärtuslikuks kohaliku majanduse seisukohast;

30. meenutab, et mägipiirkonnad moodustavad ligi 40 % Euroopa territooriumist laiemas mõttes ⁽¹⁾ ja 15 % Euroopa põllumajanduslikust kõlvikust ning neil asub 18 % põllumajandusettevõtetest ⁽²⁾. Lisaks suureneb mägipiirkondade osakaal ELi territooriumis liidu laienedes ⁽³⁾.

31. on seisukohal, et mägipiirkondade toodete tunnustamine ja nende vastav märgistamine kuuluvad poliitiliste meetmete hulka, mis tuleb viivitamata integreerida ELi põllumajandustoodete kvaliteedi alasesse üldpoliitikasse. Integreerimine peab toimuma kooskõlas mägipiirkondadele ühises põllumajanduspoliitikas tagatud tunnustamisega;

32. leiab, et mägipiirkondades tegutsevate tootjate suutlikkus kasutada kvaliteedikavasid parimal viisil ära oma toodetest võimalikult suure kasu saamiseks on nende tegevuse jätkumise vältimatu eeltingimus, arvestades nende madalamat tootmistaset ⁽⁴⁾, millega kaasneb otsene kvalitatiivne kasu ⁽⁵⁾ tarbijatele;

33. rõhutab, et mägipiirkondade tooted erinevad vastavalt päritolukohale ning tootmis- ja töötlemismeetoditele ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ „Mountain areas in Europe”, Euroopa Komisjoni tellimisel NORDE regio teostatud uuring (Regionaalpoliitika peadirektoraat, 2004).

⁽²⁾ „Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union”, Euroopa Komisjoni talituste töödokument, detsember 2009.

⁽³⁾ „Europe's ecological Backbone: recognising the true value of our mountains”, september 2010, EEA nr 6/2010.

⁽⁴⁾ „Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union”, Euroopa Komisjoni talituste töödokument, detsember 2009: vähemsoodsate mägipiirkondade põllumajandusettevõtete tootlikkus on 28 % väiksem võrreldes mitte-mägipiirkondadest vähemsoodsate piirkondadega ja 40 % väiksem võrreldes mitte-vähemsoodsate piirkondadega.

⁽⁵⁾ „La composante milieu physique dans l'effet terroir pour la production fromagère: quelques réflexions à partir du cas des fromages des Alpes du Nord”. („Füüsiline keskkond kui kohaliku eripära faktor juustutootmisel: mõned kaalutlused Põhja-Alpide juustutootmise põhjal.”) Jean-Marcel Dorioz, Philippe Fleury, Jean-Baptiste Coulon, Bruno Martin. *Courrier de l'environnement de l'INRA* nr 40, juuni 2000 <http://www.inra.fr/dpenv/pdf/DoriozD27.pdf>

⁽⁶⁾ „Produits agroalimentaires de montagne en Europe: résultats, conclusions et réalisations concrètes du projet” („Euroopa mägipiirkondade põllumajandustooted: projekti tulemused, järeldused ja konkreetsed rakendused”), november 2004, lk 7 ja 17.

34. leiab, et mõiste „Mägipiirkonna põllumajandustooted” kaitse võimaldaks suhteliselt väikest summat kuludes paremini väärtustada ja kaitsta mägipiirkonna tooteid (sealhulgas nii taime- kui loomakasvatuse tooted ja nende töötlemine kohepeal), soodustades kõigis liikmesriikides kõnealuste toodete väärtustamisele suunatud turusegmendi loomist. Väärtustamisega tagatakse mägipiirkondade traditsioonide, kultuuri ja pärandi säilitamine ja arendamine, soodustades tootmis- ja töötlemisstruktuuride juurutamist neis piirkondades;

35. leiab seepärast, et kõnealune kaitse nimetuse „mägipiirkonna põllumajandustooted” kujul aitaks jätkusuutlikult kaasa majandusarengule, piirkonna ruumilisele planeerimisele ja keskonnakaitsele. Kõnealused küsimused on suure tähtsusega piirkondades, kus põllumajandusmaa kasutamata jätmine tähendab praktikas keskkonna seisundi halvenemist, „looduslike” ohtude teket ning sotsiaalse, majandusliku ja kultuurilise struktuuri vaesumist;

36. märgib, et on raske esitada ELi tasandil numbreid mägipiirkondade toodete turu kohta seni, kuni puudub mõiste määramine ELi tasandil. Sellegipoolest võib täheldada reaalselt positiivset mõju teatavates valdkondades, kui ettevõtjatele pakutakse konkreetset võimalust toodete väärtustamiseks. Näiteks võib tuua Prantsusmaa Keskmassiivi piirkonna piimatööstuse ⁽⁷⁾;

37. tuletab meelde, et komitee on juba mitmel korral väljendanud oma toetust vabalt valitavate vabatahtlike märgete kasutuselevõtte mägipiirkondade põllumajandustoodete jaoks, ning kordab käesolevas arvamuses oma nõudmist võtta ELi peatse kvaliteedipoliitika raames viivitamata arvesse mägipiirkondade põllumajandustooted;

38. rõhutab samuti uuesti, et piirkondadele tuleks omistada oluline roll kõnealuste mägipiirkondade tooteid puudutavate märgete määramisel ja tootmisahelate loomise toetamisel konkreetsetele piirkondadele kohandatud maaelu arengu poliitika raames;

⁽⁷⁾ Vastloodud piimabrändiga „Mägipiim” peaks saama turustada 3 kuni 4 miljonit liitrit joogipiima, mis vastab ühele kolmandikule Keskmassiivi piirkonna toodangust: <http://www.leprogres.fr/fr/region/la-haute-loire/haute-loire/article/3939334,183/Une-marque-Montagne-pour-le-lait-du-Massif-central.html>. Šveitsi näidetel selgub, et lisandväärtus võib tõusta 30 %-ni võrreldes tavalise joogipiimaga (ajakiri Montagne, juuli 2010). Mägipiim moodustab 11,5 % Euroopas toodetud piimast ning seda toodetakse viiendikus või kuuendikus piimaettevõtetest. Tootmiskulud on 12 % suuremad kui lausmaa-piirkondades, kusjuures töötasu jääb alla 10 000 euro aasta tööühiku kohta. Toetustega kompenseeritakse ebasoodsaid tingimusi vaid 34 % ulatuses. („Le lait de montagne européen: un symbole menacé” („Euroopa mägipiim: ohustatud sümbol”), Institut de l'élevage-CNIEL, mai 2009, lk 7).

F. Lühikeste tarneahelate ja otsemüügi edendamine

39. leiab kooskõlas hiljuti vastuvõetud kohalike toidusüsteemide teemalise arvamusega,⁽⁸⁾ et lühikeste tarneahelate ja otsemüügi edendamine on määrava tähtsusega. Meenutab, et ühes varasemas arvamuses on komitee määranud „kohaliku toidusüsteemi” järgmise nelja faktori kombinatsioonina: lühike tarneahel; lühike füüsiline vahemaa tootmis- ja tarbimiskoha vahel; protsesside kogum, mis seob ka transpordi, levitamise, jäätmejäätmete käitlemise, taastuenergia, turunduse, müügiedenduse ja kvaliteedijuhtimise aspekte; kohalikul või piirkondlikul tasandil juhitav meetod. Komitee toonitab, et lühikesed tarneahelad võimaldavad põllumajandusliku tootmise tagasiviimist ja kinnistamist selle päritolupiirkonnas, lihtsustades sealsete toodete tarbimist kohalikel turgudel. Lühikesed tarneahelad aitavad kaasa põllumajandusliku tegevuse tasakaalustatud jagunemisele kogu ELi territooriumil ja avaldavat positiivset mõju keskkonnale, kui tootmine on kohandatud asjaomase piirkonna loomulikele tootmisvõimsustele;

40. rõhutab samuti lühikeste tarneahelate majanduslikku kasu, kuna nad võivad aidata teataval tootjatel suurendada tulusid, sest nende kasumisse langevad liiga pikkade turustusahelate marginaalid. Kõnealused tootjad on üldjuhul vähem võimelised ennast kaitsma oluliselt koondunud kaubandusvõimuga toiduainesektori läbirääkimistavade ja turustustingimuste eest;

41. soovib seoses lühikeste tarneahelate edendamisega täpsustada, et

- a. ülesanne seisneb eelkõige selles, et soodustada – nii töödeldud kui ka töötlemata –toiduainete tootmis- ja tarbimiskohtade lähenemist ning seega edendada geograafilises mõttes lühimaid tootmis-, töötlemis- ja turustamisahelaid. Tänu taolisele kohtade lähenemisele saab vähendada mittevajalikku kasvuhoonetegaaside heidet, mida põhjustavad liiga pikad ja keerulised tarneahelad;
- b. väiketootjate otsemüügisüsteemid kohalikel turgudel on üks näide kõnealustest lühikestest tarneahelatest ning et need tuleb täielikult integreerida ELi üldisesse põllumajanduspoliitikasse. Lühikesed tarneahelad võimaldavad taastada tugevad sidemed tootjate ja tarbijate vahel. Samas võimaldavad nad lihtsamini tagada toodete jälgitavuse, suurendades tarbijate usaldust tarbitavate toodete päritolu vastu;
- c. lühikeste tarneahelate põhimõte ei seisne üksnes tootjate ja tarbijate vahel tegutsevate vahendajate arvu vähendamises.

⁽⁸⁾ 27.jaanuari 2011 täiskogul vastu võetud Regioonide Komitee perspektiivarvamus teemal „Kohalikud toidusüsteemid”, raportöör: Lõuna-Hollandi provintsiavalitsuse liige Lenie Dwarshuis-van de Beek (NL/ALDE).

See põhimõte peab eelkõige aitama muuta toiduainesektorit kohalikul ja piirkondlikul tasandil dünaamilisemaks. Lühikesed tarneahelad hõlmavad kohapeal tegutsevaid tootjaid, töötlejaid ja turustajaid, kes kõik otseselt või kaudselt osalevad maapiirkondade arendamises;

- d. kõnealuse lähenemisviisiga peab tingimata kaasnema lisandväärtuse parem jaotumine kogu turustusahela eri osades, andes eelkõige tootjatele võimaluse saada kõnealune lisandväärtus tagasi;

42. on seisukohal, et kohalike toidusüsteemide arendamise eelduseks on eristava märgise loomine ELi tasandil ja vahendite väljatöötamine ühise põllumajanduspoliitika teise samba raames, et innustada tootjaid kõnealust lähenemisviisi omaks võtma;

43. palub seetõttu komisjonil teha ettepanekuid uue märgise loomiseks ja kohaliku toidusüsteemi raames turustatavate kohalike toodete identiteedi määramiseks. Kõnealuste elementidega tuleb täiendada ELi põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika eeskirju;

44. toetab kindlalt komisjoni algatusi „põllumajandustootmise asukoha” tootemärgistuse kohustuse pikendamiseks ja kiidab heaks sarnased kohustusliku märgistuse algatused toitlustussektoris;

45. rõhutab, et kõnealune loodav märgis võiks pakkuda lahenduse ka tuhandetele ELi piirkondade traditsioonilistele toodetele, mida ei saa tingimata hõlmata geograafiliste tähistega;

46. soovib juhtida Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu tähelepanu vajadusele asuda kohandama avaliku hanke eeskirju, et lihtsustada kohalike põllumajandustoodete soetamist omavalitsuste poolt. Direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 26 mainitakse sellega seoses ostjate võimalust lisada hanketingimustesse sotsiaalsed ja keskkonnavalised kaalutlused;

47. taotleb direktiivi 2004/18/EÜ artikli 53 muutmist selliselt, et saaks selgesõnaliselt arvesse võtta läheduse kriteeriume ja/või kaubaveost põhjustatava süsinikdioksiidiheite vähendamise kriteeriume;

48. rõhutab, et piirkonnad võiksid olla eespool nimetatud uue „lühikeste tarneahelate” märgise haldajad, kuna nad oskavad hinnata toodete kohalikkust ja kultuurilist eripära. Piirkonnad on samuti esmatähtsad partnerid kõnealuste toodete edendamisel, täiendades ELi fonde;

G. Garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste edendamine ja arendamine

49. märgib, et garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste süsteem aitab säilitada ja edasi arendada teatavaid traditsioonilisi põllumajandustooteid. Kõnealuste garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste puhul loob põhiosa väärtusest tootja, erinevalt praeguste tööstuslike toiduainete suurest enamusest. Seega aitavad traditsiooniliste eritunnustega tooted tagada toiduainete pakku-mise mitmekesisuse ja edendada Euroopa kulinaarse pärandi rikkalikkust;

50. peab kasulikuks koostada ELi tasandil kõigi Euroopa kulinaarsesse traditsiooni kuuluvate toodete loetelu. See võiks olla võimaliku garanteeritud traditsiooniliste eritunnusena tunnustamise alus, olles lisaks kooskõlas UNESCO poolt rahvusvahelisel tasandil võetud algatusega ja võimaldades muuta üldiseks teatavad mitmes liikmesriigis järgitavad sarnased lähenemisviisid;

H. Geneetiliselt muundatud organismide välistamine kvaliteeditoodetest

51. nõuab kooskõlas varasemate arvamustega GMode välistamist ametlikele kvaliteedimärgistele esitatavates nõuetes. Liikmesriigid võiksid need järk-järgult välistada mõistliku aja ehk maksimaalselt viie aasta jooksul, et tootjad saaksid võtta vajalikud tehnilised meetmed. Selle ajavahemiku jooksul tuleks võtta kasutusele alternatiivsed tarnekanalid, et vältida GMode kasutamist toorainetes, eriti loomasöödas;

52. peab esmatahtsaks GMode kasutamise selgesõnalist keelamist ametlike kvaliteedimärgistega märgistatud toodete toomise kõigil etappidel. Keeld aitaks tagada traditsiooniliste tootmismeetodite jätkusuutlikkuse ja eristustunnused kvaliteedikavades;

53. leiab, et GMode keelamine kvaliteedinõuetes on lühiperspektiivis vältimatu eeltingimus, et säilitada kvaliteedikavade läbi-paistvus ja usaldatavus tarbijate silmis;

54. rõhutab, et ametlike kvaliteedimärgiste nõuete muutmise vajadus muutub järjest pakilisemaks, kuna väljaspool kvaliteedikavasid on käivitumas erasektori algatusi garanteerimaks, et tooted on GMO-vabad;

55. rõhutab samuti, et GMO-vabasid tooteid garanteeriva turu arendamine ametlike kvaliteedimärgistega märgistatud toodete jaoks kujutab endast võimalust tootjate jaoks, kuna Euroopa tarbijate nõudlus selliste toodete järele on antud valdkonnas äärmiselt suur;

56. leiab, et GMO-vabad ametlike kvaliteedimärgistega tooted saavad sarnaselt mahepõllunduslike toodetega tarbijate täieliku heakskiidu osaliseks. Tarbijate heakskiit tagab tegutsemise jätkusuutlikkuse, kompenseerides võimalikke lisakulusid, mis tootjatele võiksid lühikeses perspektiivis tekkida;

57. rõhutab, et GMode välistamisega ametlike kvaliteedimärgistega toodetest peab kaasnema jõuline strateegia GMO-vabade taimsete valkude tootmise ja valkudega varustamise vallas Euroopa Liidu tasandil. Selline strateegia on lahutamatu seotud GMO-vabade põllukultuuride järjepideva arendamisega Euroopas ning pakub seetõttu olulise võimaluse valgurikaste kultuuride arendamiseks ELis. Kõnealuste kultuuride agronoomilised ja ökoloogilised eelised on laialt tunnustatud. Meetmed GMO-vabade valgurikaste kultuuride toomiseks tuleb ellu rakendada ühise põllumajanduspoliitika raames, eraldades selleks põllumajanduslik-keskkonnaalaseid eritoetusi;

58. seega soovib viia läbi uuringu GMO-vabade valgurikaste kultuuride (hernes, põlduba) kohta, mis tunduvad olevat parimad allikad ⁽⁹⁾ GMO-vabade valkude tootmise arendamiseks;

59. on seisukohal, et lisakulud, mis kaasnevad GMode välistamisega ametlike kvaliteedimärgistega toodetele esitatavates nõuetes, saab hoida minimaalsena, kui rakendada süsteemi järk-järguliselt viie aasta jooksul, et kõnealused lisakulud on tarbijale minimaalsed (mõni eurosent kilogrammi kohta ⁽¹⁰⁾), kui need jaotuvad kogu tarneahela peale, ning et GMO-vabadest valgurikastest kultuuridest saadav keskkonnakasu kompenseerib keskpikas ja pikas perspektiivis kõik lisakulud ⁽¹¹⁾;

60. rõhutab vajadust märgistada kvaliteettooted, mille tootmisel on kasutatud GMode valmistatud tooraineid (liha, munad, piim jne), et vältida ebaausat konkurentsi Euroopa Liidu GMO-vabade ja rahvusvahelistelt turgudelt pärinevate GMode valmistatud toodete vahel;

⁽⁹⁾ Praegu toodavad neid kaht kultuuri peamiselt Prantsusmaa (hernes) ja Suurbritannia (põlduba).

⁽¹⁰⁾ **Milanesi J:** Quel avenir pour les filières animales „sans OGM” en France? Illustration par le poulet Label Rouge. 3es journées de recherches en sciences sociales. („Milline on GMO-vaba loomakasvatuse tulevik Prantsusmaal? Label rouge märgisega kanade näitel. 3ndad sotsiaalteadusliku uurimistöö päevad”) INRA SFER CIRAD, 09, 10 ja 11 detsember 2009 – Montpellier, Prantsusmaa. <http://www.sfer.asso.fr/content/download/2981/27271/version/1/file/B3+-+Milanesi.pdf>

⁽¹¹⁾ La relance des légumineuses dans le cadre d'un plan protéines: quels bénéfices environnementaux? („Kaunviljade taasavastamine taimevalgu kava raames: milline keskkonnakasu sellega kaasneb?”) Säästva arengu komisjon, Prantsusmaa, 2009. http://www.developpement-durable.gouv.fr/IMG/pdf/E_D15.pdf

I. Tootmise juhtimine

61. on seisukohal, et kvaliteetsete põllumajandustoodete pakkumise reguleerimine ja juhtimine on oluline ülesanne põllumajanduspoliitika jaoks ⁽¹²⁾ ning et kuigi kvaliteedikavad ei allu tavapäraste turgude toimimise reeglitele, on need siiski mõjutatud turgude kõikumistest;

62. leiab, et kvaliteedikavade väljatöötamine ja säilitamine on pakkumise juhtimise kooskõlastatud poliitika nurgakivi. Tootlikkuse ja/või tootmismahu suurendamine teatavas piirkonnas on väga sageli ühildamatu keskkonnakaitse ning toote kvaliteedi ja eritunnuste säilitamisega;

63. on arvamusel, et ilma tootmise juhtimiseta võib müügi-koguste kontrollimatu areng teatavatel juhtudel põhjustada tootjatele makstavate hindade olulise languse, mille tagajärjel võib asjaomastel tootjatel kaduda huvi tootmise vastu. Lisaks ei ole ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondades tootjatel võimalik kompenseerida kvaliteetsete toodete hinna langust tootmis-mahtude suurendamisega: tegevus lõpetatakse, kui ei suudeta kohandada;

64. on seega seisukohal, et põllumajandussektori kvaliteedikavades tuleb ületada konkurentsipõhimõtte, mille aluseks on üksnes hind, ning et kvaliteedikavade kestmajäämine ei saa põhineda mitte tootmismahtude kasvul, vaid toote enda kvaliteedil, mis õigustab kõrgemat hinda, mida tarbijad on nõus maksuma;

65. nõuab seepärast kooskõlas varem vastuvõetud arvamustega vahendite loomist eristuvate kvaliteetsete toodete tootmise juhtimiseks ning palub Euroopa Komisjonil kavandada konkreetseid juhtimisvahendeid kõnealuste turgude jaoks;

J. Teabevahetuse tõhustamine ja kvaliteedikavade väljatöötamise toetamine

66. on seisukohal, et tarbijatel on ka oma osa põllumajandusliku tootmise tagasiviimises ja kinnistamises, kuna just nemad tagavad selle rahastamise;

67. leiab, et selleks, et tarbijad saaksid aktiivselt kasu kvaliteedikava eelistest, on esmatähtis tõhustada teabevahetust tootmistingimuste kohta. Tarbijate kätte tuleb anda vajalikud

vahendid, et nad tunneksid ära neli ametlikku ELi märgist ning suudaksid neid eristada geograafiliste nimetustega seotud eraettevõtete kaubamärkidest;

68. leiab, et ettevõtjad peaksid üldisemalt ja süstemaatiliselt kasutama nõukogu ja komisjoni loodud märgiseid, millega tähistatakse põllumajanduslikke kvaliteettooteid, ning et tarbijaid tuleb nende märgiste tähendusest ja tähtsusest paremini teavitada;

69. nõuab tulevase ühise põllumajanduspoliitika raames kohandatavate vahendite loomist, et tugevdada, edendada ja toetada kvaliteedikavade väljatöötamist;

70. nõuab eriti selliste ühise majanduspoliitika teise samba raames võetavate meetmete rakendamist, mille eesmärk on kvaliteedikavade toetamisele ja edendamisele suunatud olemasolevate EAFRD meetmete tõhustamine või asendamine järgmistest sammude abil:

- a. kvaliteetsete toodete tootjatele kehtivate piirangute senisest parem arvestamine;
- b. ulatuslikuma abi andmine tootjate ühendustele sertifitseerimise, kontrolli, edendamise ja eeluuringutega seotud etappidel;
- c. ajutiselt kaitstud päritolunimetuste ja geograafiliste tähistehastamise võimalus;
- d. mitut kaitstud päritolunimetust ja kaitstud geograafilist tähist hõlmava ühistegevuse rahastamise võimalus ning liikmesriikide ja piirkondliku kaasrahastamise kasutamine;

K. Kvaliteedipoliitika rakendamise lihtsustamine ja parandamine

71. juhhib tähelepanu tõigale, et ELi tegevus on põllumajandustoodete kvaliteedi valdkonnas vältimatu, et tagada kõnealuste toodete tõhus kaitse ja tarbijate usaldusväärne teavitamine;

72. tunneb heameelt Euroopa Komisjoni ettepanekute üle, mille eesmärk on eeskirjade ajakohastamine ja tootjate halduskoormuse vähendamine, eriti seoses toodete registreerimisega;

⁽¹²⁾ Giraud-Héraud Eric, Soler Louis-Georges. Quelle légitimité à des mécanismes de régulation de l'offre dans les appellations d'origine protégée? („Kui legitiimsed on pakkumise reguleerimise mehhanismid kaitstud päritolunimetuste puhul?“) Väljaandes: Économie rurale. Nr 277-278, 2003, lk 123-134. http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/ecoru_0013-0559_2003_num_277_1_5441

-
73. tervitab samuti tootjate ühenduste rolli ja vastutuse tunnustamist geograafiliste tähiste haldamisel;
74. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, millega soovitakse lihtsustada ja paremini suunata garanteeritud traditsioonilistele eritunnustele kohaldatavat süsteemi.

Brüssel, 12. mai 2011

Regioonide Komitee
president

Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamus teemal „Piimapakett”

(2011/C 192/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- juhib tähelepanu sellele, et piimatootmine on Euroopa Liidus väga oluline. Paljudes liikmesriikides ja piirkondades on piimatootmine piirkondliku majanduse ja põllumajandusliku lisandväärtuse oluline samm. Piimatootmine täidab sealjuures olulisi keskkonnavalaseid ülesandeid, kujundab jätkusuutlikult kultuurmaastikku ja on maapiirkondades oluline tööandja;
- on seisukohal, et reformiprotsessis tuleb arvestada piimaveiste pidamise ja meiereitööstuse piirkondlike ja struktuurilisi erinevusi. Paljudes piirkondades toodetakse piima valdavalt väikestes ja keskmise suurusega pereettevõtetes. Mõnes teises piirkonnas on piimatootmisstruktuuri põhikujundajad suured põllumajandusettevõtted. Seepärast ei tohi piimasektori reformid ohustada neid struktuure, eelkõige neid, mis toetavad jätkusuutlikku majanduskasvu;
- toetab Euroopa Komisjoni algatust kehtestada ELis teatud ühtsed eeskirjad piimasektori tootjaorganisatsioonidele, nii et piimatootjatel oleks kõigis piirkondades võimalus – ka piiriüleselt koonduda;
- arvab seepärast, et kohane oleks jätkuvalt võimaldada liikmesriikidel tunnustada tootjaorganisatsioone ja nende liite piimasektoris vastavalt riiklikule õigusele ja kooskõlas ELi õigusest tulenevate teatud tingimustega;
- tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut lubada piima- ja piimatootesektoris tootmisharudevahelisi organisatsioone, et anda sel viisil impulsse teadusuuringute ja arengu, keskkonnahoidlike toodete edendamise ja müügi soodustamise valdkonnas;
- märgib, et tulevikku suunatud piimatootmine ELis vajab usaldusväärset ja reageerimisvõimelist turvaabinõud, mis saaks kiiresti ja tõhusalt reageerida erakorralistele turu- ja hinnamuutustele.

Raportöör

Emilia MÜLLER (DE/EPP), Baieri liidumaa föderaal- ja Euroopa asjade minister

Viitedokumendid

„Euroopa Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule – Turuolukorra muutumine ja seejärel piimakvootide süsteemi sujuva järkjärgulise kaotamise tingimused”

KOM(2010) 727 lõplik

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses lepinguliste suhetega piima- ja piimatootesektoris.”

KOM(2010) 728 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Piimasektori poliitiline areng ja piirkondlik tähtsus

1. juhib tähelepanu sellele, et piimasektoris toimub praegu üks ELi jõulisemaid liberaliseerimisprotsesse. Sisese toetustaseme langetamine, otsetoetuste ja piimamakse tootmisest lahtisidumine, väliskaitse järkjärguline kaotamine ning piimakvootide süsteemi kavandatud kaotamine 2015. aastal kujutavad endast piimatootjate ja meiereide jaoks suuri väljakutseid;

2. arvab, et piimaturu liberaliseerimine toob kaasa hindade suurema kõikumise ja põhjustab seega piimatootjate tegevuse planeerimisel suuremat ebakindlust;

3. rõhutab vajadust piirata spekulatsioone ülemaailmsel põllumajandusturgudel ja toob esile Euroopa Liidu väliskaubanduspoliitika rolli selle eesmärgi saavutamisel; meenutab, et ühise põllumajanduspoliitika alus peab olema toidualase sõltumatuse põhimõte ning et Euroopa turu avamise küsimus odavamale impordikaubale peaks olema seotud aruteludega ettepanekute kohta Euroopa turu reguleerimisest;

4. lähtub sellest, et teiselt poolt pakuvad turgude avamine ja tootmiskoguste vabakslaskmine võimalusi reageerida paremini turusignaale ja kasutada ära olemasolev nõudluse potentsiaal;

5. juhib tähelepanu sellele, et piimatootmine on Euroopa Liidus väga oluline. Paljudes liikmesriikides ja piirkondades on piimatootmine piirkondliku majanduse ja põllumajandusliku lisandväärtuse oluline samm. Piimatootmine täidab sealjuures olulisi keskkonnanalaseid ülesandeid, kujundab jätkusuutlikult kultuurmaastikku ja on maapiirkondades oluline tööandja;

6. rõhutab, et piimaturu liberaliseerimine ei tohi kaasa tuua siseturu häireid toiduga kindlustatuses ja põhjendamata muutusi

tarbijate senistes eelistustes. Samuti ei tohi see lisada uusi turumoonutusi tootmises ja tarbimises liikmesriikide sees ja vahel ei põhja-lõuna ega ida-lääne suunal ning suhetes kolmandate riikidega;

7. on seisukohal, et reformiprotsessis tuleb arvestada piima-veiste pidamise ja meiereitööstuse piirkondlikke ja struktuurilisi erinevusi. Paljudes piirkondades toodetakse piima valdavalt väikestes ja keskmise suurusega pereettevõtetes. Mõnes teises piirkonnas on piimatootmisstruktuuri põhikujundajad suured põllumajandusettevõtted. Seepärast ei tohi piimasektori reformid ohustada neid struktuure, eelkõige neid, mis toetavad jätkusuutlikku majanduskasvu;

8. on seisukohal, et arvestada tuleb ka meiereitööstuse erisuguste struktuuridega, sest tulenevalt laia tootevalikust, mis ulatub piirkondlikest eritoodetest uuenduslike, müügile suunatud toodeteni, on need väga olulised Euroopa Liidu varustamiseks kvaliteetsete, ohutute ja tervislike piimaoodetega;

9. arvab, et piimakvootide süsteemi kaotamise tulemusena nihkub piimatootmine tugevamalt soodsamatesse paikadesse, mis põhjustab sellest mõjutatud piirkondade suuri väljakutseid;

10. juhib tähelepanu sellele, et piimatootmist ja eriti piimatöötlemist iseloomustavad suured investeeringukulud ja tömahukad tootmis- ja töötlemisprotsessid, mistõttu kaasnevad nendega pikad tsüklid ja vajalik on planeerimiskindlus;

11. märgib, et piimatootjad jälgivad rohkem turusignaale ja suunavad vastavalt sellele oma tegevust, kuid jätkuvalt on vaja teha suuri jõupingutusi, et nad liberaliseeritud piimaturul püsima jääksid;

12. julgustab Euroopa Liitu ja liikmesriikide ametiasutusi seoses piima toiteväärtusega aktiivselt edendama Euroopa kooli-piima süsteemi, et toetada laste tervislikke toitumisharjumusi;

Liberaliseeritud piimaturu väljakutsed

13. ootab, et rida reforme ratsionaliseeriks turgu ning kujundaks keskkonna, mida iseloomustaks läbipaistvus ja mida toetaksid võrdsesse seisu asetatud turu osapoolte ühiselt vastuvõetud eeskirjad;

14. on seisukohal, et hindade kasvav kõikumine on piirkondade jaoks üks piimatoomise suuremaid väljakutseid. Tulenevalt pidevast tootmisest, millega kaasnevad pikad tootmistsüklid, on piimatootjate jaoks keskse tähtsusega likviidsuse tagamine ja turukriisidega toimetulemine;

15. on seepärast seisukohal, et meetmed ja võimalused tuluriskide piiramiseks on piimasektori reformi oluline osa. Ettevõttesisestest, piirkondlike ja kogukondlike riskijuhtimise mehhanismide abiga peab olema võimalik tagada piimatootjate jaoks piisav planeerimiskindlus. Sealjuures võivad töötleva tööstuse hinnariskide vältimise mehhanismid olla sama olulised kui konkreetse sektori või tootjate ühenduse võimalus riskide tasakaalustamiseks;

16. juhib tähelepanu sellele, et sektori eduka ja jätkusuutliku arengu võtmetegurid on innovatsioon ja teadustegevus, kuid toonitab seejuures tarbijate usaldusväärse teavitamise vajadust;

17. on veendunud, et turgude avamise ja tootmise vabaks-laskmisega võib nii kolmandate riikide turgudele kohandatud toodete kui ka piirkondlike eritoodete ja kvaliteetsete toodete jaoks kaasneda ekspordipotentsiaal;

18. eeldab, et selle potentsiaali ärakasutamiseks on vaja teha suuri jõupingutusi ning et sealjuures tuleb rohkem toetada piimasektorit, ennekõike ELi piirkondlikku piimatootmist kujundavaid väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning piirkondlike väärtusahelate loomist;

19. toonitab, et piimaturu liberaliseerimine ja ekspordi edendamine võib kaasa tuua ka kontrollimatuid arenguid ja muutusi senises turutasakaalus, ning kutsub seepärast komisjoni üles analüüsima, millist mõju avaldab turgude avamine ja piimaturu liberaliseerimine piima tootmis- ja tarneahelatele ning seeläbi sisetarbimise võimalikele muutustele;

Turutrendid

20. võtab teadmiseks komisjoni esitatud piimaturu aruande, milles selgitatakse ülemaailmsete turutrendide tugevat mõju Euroopa piimasektorile ning tuuakse välja, kui oluline osa oli

praegustel turumeetmetel (sekkumine, eraladustus ja eksporditoetus) 2009. aastal piimahindade stabiliseerimisel madalal tasemel;

21. tunnistab, et ebatavaliselt kõrged piimahinnad 2007. aastal olid tingitud eeskätt ülemaailmsest madalast pakkumisest ja heast nõudlusest;

22. juhib tähelepanu sellele, et 2009. aasta piimaturu kriisi läbi aegade madalaimate hindadega Euroopas oli põhjustatud madalast ekspordinõudlusest, mille tingis muu hulgas maailma majanduskriis ning piima ülepakkumine. Samal ajal sooviks komitee, et Euroopa Komisjon uuriks piima jaehinda mõjutavaid tegureid;

23. rõhutab, et piimaturu kriisi mõju piirkondadele oli erinev, kuid ohustas samas kogu Euroopas eriti just oma ettevõttesse investeerinud piimatootjate eksistentsi;

24. jagab komisjoni seisukohta, et piimatarned suurenevad ELis jätkuvalt ning piim töödeldakse kasvavalt eeskätt juustuks ja värsketeks piimatoodeteks, mida saab turustada nii Euroopa Liidus kui ka ekspordiks;

25. tunnistab, et mõnedes liikmesriikides, kus piima müügitulud on küllaltki head, ei ole riiklikel piimakvootidel enam siduvat mõju ning neil turgudel reageeritakse tugevamalt positiivsetele turusignaalidele;

26. jagab komisjoni hinnangut, et ülemaailmsel kaubaturgudel on tugev mõju ELi hindadele ja turutrendidele ning et just ekspordile suunatud tootesegmentide puhul on turustabiilsuse jaoks oluline ELi võime absorbeerida vabaks lastud sekkumisvarusid. Komitee ootab siiski ka komisjoni ettepanekuid selliste uute meetmete kohta, millest saaksid kasu ELi kõik piirkonnad;

27. tuletab meelde, et ainuüksi piimaturu kriisi ajal osteti sekkumiseks 4,5 % võitoodangust ja 27,4 % lõssitoodangust ning eksporditoetuse abil müüdi muu hulgas 262 miljonit kg juustu, umbes 559 miljonit kg täispiimapulbrit ja ligi 133 miljonit kg võid;

Piimatootjate turupositsiooni tugevdamine ja konkurentsiküsimused

28. tervitab piimandusküsimustega tegeleva kõrgetasemelise eksperdirühma soovitusi seoses piimasektori keskpika ja pikaajalise perspektiivi väljakutsete uurimisega ning selle ulatuslikku ülevaadet ELi liikmesriikide väärtusahela korralduse ja struktuuri kohta;

29. rõhutab piimandusküsimustega tegeleva kõrgetasemelise eksperdirühma järeltõlge piimatootjate organiseerumise ning piimatöötlemisstruktuuride erisuguse ja piirkondlike iseärasuste osas;

30. juhhib tähelepanu sellele, et üle poole Euroopa piimatootetest turustatakse töötlemisühistutesse kuuluvate tootjate poolt;

31. märgib, et paljudes ELi piirkondades toetavad eraettevõtted ja piimaühistud piirkondlikku piimatootmist, hõlvavad tulevikuturge ja arendavad edukaid, turule suunatud ja innovaatilisi tooteid;

32. toetab piimandusküsimustega tegeleva kõrgetasemelise eksperdirühma seisukohta, et turu jätkuva liberaliseerimise käigus tuleb kontrollida ja tugevdada piimatootjate konkurentsipositsiooni;

33. juhhib tähelepanu sellele, et piimatootjate organiseerumisel on suured piirkondlikud erinevused. Kui mõnes piirkonnas valitsevad turu suured ettevõtted, siis teistes piirkondades täiendavad piimaühistud ja keskmise suurusega eraettevõtted üksteist. Mõnes piirkonnas on siiski mahajäämus pakumise struktuuride parandamisel.

34. peab Euroopa Komisjoni ettepanekut edendada piima tarnelepingute kasutamist reaalseks võimaluseks anda piimatootjatele rohkem planeerimiskindlust ja selgust oma piimatarnete kohta;

35. juhhib tähelepanu sellele, et kohustus sõlmida piima tarnelepingud ei tohi põhjustada siseturu häireid või turumoonutusi piiriüleste piimatarnete puhul;

36. kutsub seepärast komisjoni üles täpselt jälgima seda, et läbirääkimised lepingute sõlmimiseks oleksid täiesti vabad ja läbi viidud ELi konkurentsieeskirjade kohaselt;

37. tõstab esile eeliseid, mida tunnustatud piimasektori tootjaorganisatsioonid saavad tootjatele ja ka töötajatele pakkuda just piima kogumisel ja piima tarnelepingute läbirääkimistel;

38. tunnistab, et väärtusahelas esineb tasakaalutust eriti seal, kus piimatootjatel ei ole võimalik oma piima turustamiseks ühistuid moodustada;

39. rõhutab vajadust tugevdada pakkujate osa väärtusahelas, eriti piimaturul, kus hinnad määratakse ilma riiklike reguleerivate meetmeteta;

40. toetab Euroopa Komisjoni algatust kehtestada ELis teatud ühtsed eeskirjad piimasektori tootjaorganisatsioonidele, nii et piimatootjatel oleks kõigis piirkondades võimalus – ka piiriüleselt koonduda;

41. juhhib tähelepanu sellele, et mõnedes liikmesriikides ja piirkondades on aastatepikkused kogemused piimaühistutega, kus piimatarned turustatakse kollektiivselt;

42. tervitab piimasektori tootjate koondumist Euroopa tasandil, kuid märgib, et selline organiseerumine peab arvestama piirkondlikke eripärasid;

43. arvab seepärast, et kohane oleks jätkuvalt võimaldada liikmesriikidel tunnustada tootjaorganisatsioone ja nende liite piimasektoris vastavalt riiklikule õigusele ja kooskõlas ELi õigusest tulenevate teatud tingimustega;

44. tunnistab, et ELi tasandi ühtsed eeskirjad on vajalikud riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide ja nende liitude puhul;

45. toetab seda, et tootjaorganisatsioonide ja nende liitude lepingute sõlmimiseks peetavatele läbirääkimistele kehtestatavad uued eeskirjad oleksid kooskõlas ühtlustatud süsteemiga;

46. peab vajalikuks seda, et tootjaorganisatsioonide liitude kohta ei kehtestataks eeskirju delegeritud õigusaktides, sest need puudutavad ühise turukorralduse olulisi valdkondi;

47. kutsub komisjoni tungivalt üles mitte ohustama juba olemasolevate piimasektori tootjaorganisatsioonide eksistentsi ning täpselt kontrollima, millised eeskirjad ja tingimused on piimasektori tootjaorganisatsioonide tunnustamiseks eesmärgipärased, nii et neil oleks võimalik kooskõlas sektori iseärasustega ja piirkondlike struktuurierinevustega edukalt piima turustada;

48. on seisukohal, et vajalikuks võivad osutuda ülemineku-eeskirjad juba tunnustatud piimasektori tootjaorganisatsioonide jaoks;

49. peab asjakohaseks seda, et piimasektori tootjaorganisatsioonide piima kogumise piirnorme ei kasutata vertikaalselt integreeritud piimasektori tootjaorganisatsioonide puhul, kes piima töötlevad;

50. nõuab piima kogumise ülempiiri kontrollimise võimalust eesmärgiga tagada, et ei piirataks ega kaotataks konkurents piimaturul;

51. pooldab seepärast selgelt ka võimalust langetada riiklik ülempiir sobivale tasemele, et tagada piirkondlik ja riiklik konkurents piimasektoris. Olemasolevate väikeste ja keskmise suurusega meiereide kaitsmine konkurentsikistuste eest on nende eksistentsi ja seega ka eduka piirkondliku piimatoomise kindlustamiseks väga oluline;

52. tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut lubada piima- ja piimatootesektoris tootmisharudevahelisi organisatsioone, et anda sel viisil impulsse teadusuuringute ja arengu, keskkonnahoidlike toodete edendamise ja müügi soodustamise valdkonnas;

53. püüdleb terve konkurentsi poole, millega tagatakse kõigile turuosalejatele sobiv osa väärtusahelas;

54. kutsub Euroopa Komisjoni üles kehtestama korrapärase kontrolli tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide eeskirjade üle, et luua piimasektori väärtusahelas osalejatele usaldusväärne alus piima kogumiseks ja pikaajaliseks turule orienteerituseks;

55. tunnistab, et Euroopa Komisjonil on vaja head ja ajakohast turuteavet, kuid kahtleb siiski selle teabe kasutamises ja sihipärasuses, sest see võib mõjutada kõikuvat turgu, mis on ka spekulatsioonidele vastuvõtlik;

Turumeetmed

56. märgib, et tulevikku suunatud piimatootmine ELis vajab usaldusväärset ja reageerimisvõimelist turvaabinõud, mis saaks kiiresti ja tõhusalt reageerida erakorralistele turu- ja hinnamuutustele;

57. nõuab seepärast, et sekkumisperioodid ei oleks enam tähtajalised, et kriisidele oleks võimalik kiiresti ja tõhusalt reageerida;

58. nõuab kriisijuhtudeks ELis juustu eraladustamise taastamist, et pakkuda ka kasvavale juustutootmisele sobivat turvaabinõu;

59. rõhutab piimaturu stabiliseerimise meetmete suurt tähtsust ja kutsub komisjoni üles säilitama eksporditoetusi rangetel tingimustel ühe võimalusena kriisijuhtude jaoks;

60. kahtleb, kas ELi piimatootmise 12 %-ne piiramine hüvitise eest on tõhus;

61. kahtleb hüvitise eest tootmise vabatahtliku piiramise korralduses ja rakendatavuses, sest selline meede soodustab spekulatsioone ja pakub märkimisväärsed kuritarvitamise võimalusi. Samuti seisaks selline meede vastu tootja omal algatusel läbiviidavale tootmise kohandamisele turutingimustega.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhijendus (6)

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(6) Probleeme on hindade ülekandumisega tarneahelas, eelkõige põllumajandustootja hindu silmas pidades. 2009. aastal ei kohandunud piima pakkumine väiksema nõudlusega. Mõnes suuremas tootjaliikmesriigis tootsid põllumajandustootjad madalamatele hindadele reageerides rohkem piima kui aasta varem. Lisandväärtus koondub üha enam tarneahela järgnevasse sektori-tesse, eelkõige meiereide tasandile.	(6) Probleeme on hindade ülekandumisega tarneahelas, eelkõige põllumajandustootja hindu silmas pidades. 2009. aastal ei kohandunud kohandus piima pakkumine väiksema nõudlusega <u>osaliselt vaid vähesel määral</u> . Mõnes suuremas tootjaliikmesriigis tootsid põllumajandustootjad madalamatele hindadele reageerides rohkem piima kui aasta varem. Lisandväärtus koondub üha enam tarneahela järgnevasse sektori-tesse, eelkõige meiereide tasandile .

Motivatsioon

Piimatootjate reageerimine piimaturu kriisile oli erinevates liikmesriikides erinev. Kokku olid 2009. aasta piimatarned komisjoni aruande järgi 0,6 % väiksemad kui 2008. aastal.

Väärtusahelas on nõudluse (kaubandus) pool võrreldes pakkumise poolega (tootjad ja töötlejad) reeglina eelisseisundis.

Muudatusettepanek 2*Artikkel 122*

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikli 122 punkti a esimeses lõigus lisatakse alapunkti iii järele järgmine alapunkt: „iia) piim ja piimatooted;”	Artiklile 122 punkti a esimeses lõigus lisatakse uus lõige 5 alapunkti iii järele järgmine alapunkt: „iia) piim ja piimatooted;” <u>„Liikmesriigid tunnustavad piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioone samadel tingimustel nagu sätestatud lõike 1 punktides b ja c.</u> <u>Kõik ülejäänud tunnustamise tingimused määravad liikmesriigid.</u> <u>Vajadusel kehtestab komisjon rakendussätted kõnealuse valdkonna riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide kohta, sealhulgas riikidevahelise koostöö puhul pädevate asutuste poolt antava haldusabi kohta.”</u>

Motivatsioon

Piima- ja piimatoodete valdkonna lisamine määruse (EÜ) 1234/2007 artikli 122 lõike 1 punkti a alla tooks määruse artikli 124 lõike 1 kohaselt kaasa lõpliku täieliku reguleerimise, mis õnnestaks riiklikul tasandil olemas olevaid ja toimivaid reguleerimissüsteeme. Et jätkuvalt võimaldada tootjaorganisatsioonide tunnustamist riikliku õiguse järgi ja kooskõlas ELi õigusega, siis ei tule piima- ja piimatootevaldkonda reguleerida mitte määruse artikli 122 lõike 1 punktis a, nagu kavatsatud, vaid näiteks määruse artiklile 122 lisatavas uues lõikes 5. Sel viisil arvestatakse riikide erinevusi ja järgitakse subsidiaarsuse põhimõtet.

Riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide puhul võivad vajalikuks osutuda teatud ühtsed ELi tasandi eeskirjad. Seepärast tuleks komisjonile anda õigus kehtestada vajaduse korral kõnealuses sektoris rakendussätteid.

Kõigi ülejäänud tunnustamise tingimuste määramine on aga liikmesriikide pädevuses. Sel viisil arvestatakse ka riikide erinevusi ja järgitakse subsidiaarsuse põhimõtet. Võimalike muude tunnustamistingimuste reguleerimine on seega vaid liikmesriikide pädevuses.

Muudatusettepanek 3*Artikli 126a lõige 3*

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
II osa II jaotise II peatükki lisatakse IIa jagu: „(...) Artikkel 126a Läbirääkimised lepingute sõlmimiseks piima- ja piimatootesektoris (...) 3. Käesoleva artikli kohaldamisel tõlgendatakse viidet tootjaorganisatsioonidele viitena tootjaorganisatsioonide liitudele. Selleks et tagada nende liitude nõuetekohane jälgimine, võib komisjon võtta delegeeritud õigusaktidega vastu eeskirjad nende liitude tunnustamise tingimuste kohta.”	II osa II jaotise II peatükki lisatakse IIa jagu: „(...) Artikkel 126a Läbirääkimised lepingute sõlmimiseks piima- ja piimatootesektoris (...) 3. Käesoleva artikli kohaldamisel tõlgendatakse viidet tootjaorganisatsioonidele viitena tootjaorganisatsioonide liitudele. Selleks et tagada nende liitude <u>nende liitude tootjaorganisatsioonide ja nende liitude nõuetekohane jälgimine seoses lõigetes 1 ja 2 sätestatud lepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimistega</u>, võib komisjon võtta delegeeritud õigusaktidega vastu eeskirjad nende liitude tunnustamise tingimuste kohta.

Motivatsioon

Määruse ettepaneku artiklis 126a sätestatakse piima- ja piimatootesektoris lepingute sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste eeskirjad. Komisjoni volitamine võtma delegeeritud õigusaktidega vastu „eeskirjad nende liitude tunnustamise tingimuste kohta” ei vasta ettepaneku artikli 126 süstemaatikaga ning tuleb seepärast välja jätta.

Seevastu on mõttekad eeskirjad nõuetekohase jälgimise ning tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude kohta seoses lõigetes 1 ja 2 kehtestatud eeskirjadega lepingute sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste kohta.

Seepärast tuleb määruse ettepaneku artikli 126a lõike 3 teises lauses anda komisjonile õigus võtta kõnealuses valdkonnas vastu õigusakte tootjaorganisatsioonide ja nende liitude kohta.

Muudatusettepanek 4

Artikkel 126b (UUS)

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	Artikli 126a järele lisatakse artikkel 126b: <u>„Tootjaorganisatsioonide liidud Piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioonide liit moodustatakse tunnustatud tootjaorganisatsioonide algatusel ning see võib tegeleda tootjaorganisatsiooni tegevusega. Taotlusel võib asjaomane liikmesriik seesugust liitu tunnustada, kui see on liikmesriigi arvates suuteline nimetatud tegevust tõhusalt teostama.</u> <u>Vajadusel kehtestab komisjon rakendussätted kõnealuse valdkonna riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude kohta, sealhulgas riikidevahelise koostöö puhul pädevate asutuste poolt antava haldusabi kohta;</u> <u>Kõik ülejäänud tunnustamise tingimused määravad liikmesriigid.”</u>

Motivatsioon

Oluliste aspektidena ei tule tootjaorganisatsioonide liitude tunnustamise eeskirju vastu võtta mitte delegeeritud õigusaktides, nagu ette nähtud määruse ettepaneku artikli 126a lõike 3 teises lauses, vaid need tuleb vastu võtta määruses endas.

Riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude puhul võivad vajalikuks osutuda teatud ühtsed ELi tasandi eeskirjad. Seepärast tuleks komisjonile anda volitused kehtestada vajadusel kõnealuses sektoris rakendussätteid.

Kõigi ülejäänud tunnustamise tingimuste määramine on aga liikmesriikide pädevuses. Sel viisil arvestatakse ka riikide erinevusi ja järgitakse subsidiaarsuse põhimõtet. Võimalike muude tunnustamistingimuste reguleerimine on seega vaid liikmesriikide pädevuses.

Muudatusettepanek 5*Artikkel 204*

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artiklile 204 lisatakse järgmine lõik:	Artiklile 204 lisatakse järgmine lõik:
„6. Piima- ja piimatootesektori puhul kohaldatakse artikli 122 esimese lõigu punkti iia, artikli 123 lõiget 4 ning artikleid 126a, 177a, 185e ja 185f kuni 30. juunini 2020.”	„6. Piima- ja piimatootesektori puhul kohaldatakse artikli 122 lõiget 5 esimese lõigu punkti iia , artikli 123 lõiget 4 ning artikleid 126a, 177a, 185e ja 185f kuni 30. juunini 2020.”

Motivatsioon

Vt muudatusettepanekud 3 ja 5.

Muudatusettepanek 6*Artikli 185f lõike 2 punkt c*

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
iii) lepingu kehtivus, mis võib hõlmata määramatut tähtaega koos lepingu lõpetamise sätetega..	iii) lepingu kehtivus, mis võib hõlmata <u>määratud või määramatut tähtaega koos lepingu lõpetamise ja läbi-vaatamise sätetega.</u>

Motivatsioon

Lepingute põhielemendid peaksid pakkuma võimalikult suurt paindlikkust, millest saavad võrdset kasu nii tootjad kui ka töötlevad ettevõtted

Brüssel, 12. mai 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Tellimishinnad aastal 2011 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>



Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET